

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารนิพนธ์
ของ
นางสุวรรณา วลัยอักษรลิขิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อ

ของ

นางสุวรรณา วลัยอักษรลิขิต

21 ก.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2547

๒ 251706

สุวรรณ วลัยจักรลิขิต . (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ
โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา :
อาจารย์ สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์

การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ
โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้าน
ค่าใช้จ่าย ด้านการจัดการบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน และเปรียบเทียบ
ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา
อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย
จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5
ระดับ มีจำนวน 48 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วย Scheffe's test

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรม
ฤทัย พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้าน
ค่าใช้จ่าย ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองตามสมมติฐานที่ตั้งไว้พบว่า

1. ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ไม่แตกต่างกัน

THE GUARDIAN'S SATISFACTION OF THE EARLYCHILDHOOD
EDUCATION ADMINISTRATION OF PREM RUETHAI SCHOOL
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MRS. SUWANNA VALAIAUKSORNLIKIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

May 2004

Suwanna Valaiauksornlikit . (2004). *The guardian 's Satisfaction of the Earlychildhood Education Administration of Premruethai school Phra Nakhon Si Ayutthaya Province*. Master's Project M.Ed. (Education Administration). Bangkok: Graduate school, Srinakarinwirot University. Advisor: Lect. Supepun Phatanapanit.

The purposes of this study were to reveal the guardians' satisfaction of the Earlychildhood Education Administration of Premruethai School in 4 aspects. Those were the arrangement of teaching and learning, the expenditure, the arrangement of services for the students, and the public relation school and to comparison of the guardians' satisfaction of the Early childhood Education Administration. They were classified according to the guardians' age, education level, occupation and monthly income.

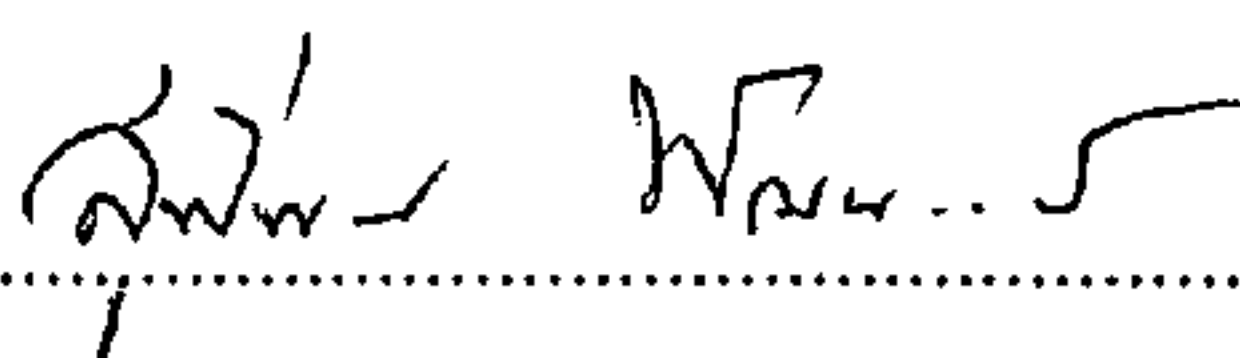
The samples used in this study were the 235 guardians of the earlychildhood students who had been learning in Premruethai School. The instrument used for collecting data were the five-point rating scale questionnaire with 48 items and met the reliability test 0.96. The statistical procedures used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation ; t-test was used in making comparison between two means ; and one way analysis of variance (one-way ANOVA) was used in making comparison among three and more means. In addition, Scheffe's test was used in the occurrence of statistic difference as making paired-comparison.

The findings indicated that the guardians' satisfaction of the Earlychildhood Education Administration of Premruethai school were of more level in all aspects. Excepting the expenditure aspect were at a moderate level. And the findings resulted from the comparison of the satisfactions in accordance with hypotheses set forth were as follows

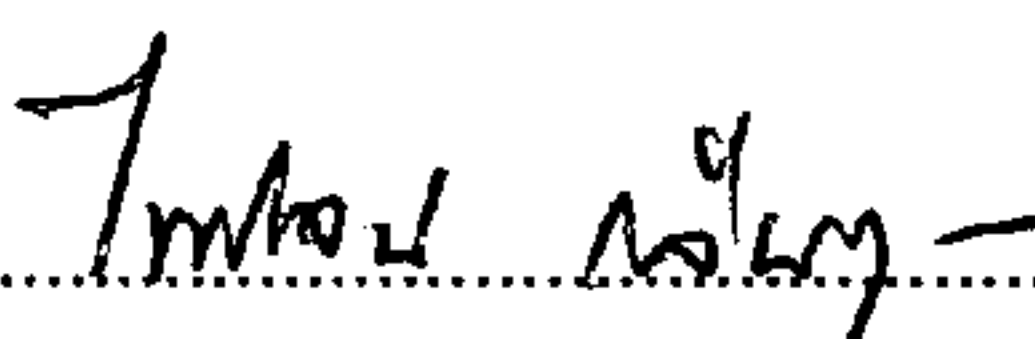
1. Different age guardians had no different satisfaction of early childhood education.
2. Different education levels guardians had no different satisfaction of early childhood education.
3. Different occupations guardians had different satisfaction of early childhood education at .01 significant levels.
4. Different monthly income guardians had no different satisfaction of early childhood education.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

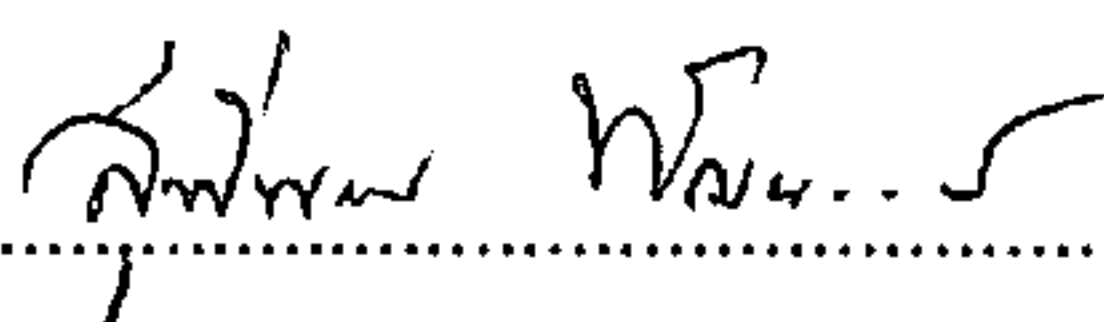
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

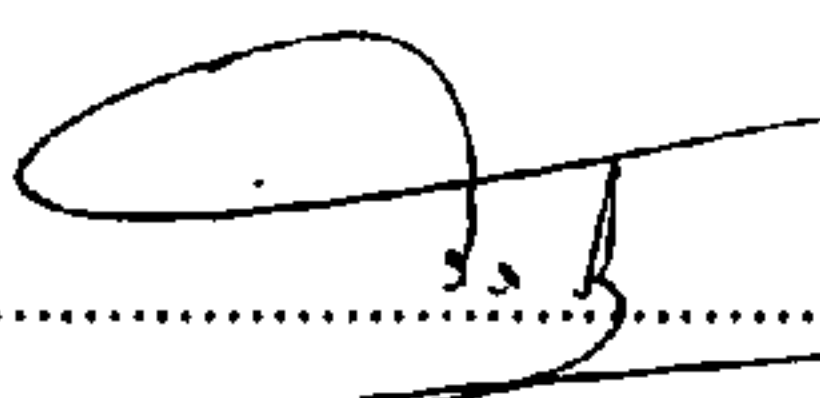

.....
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

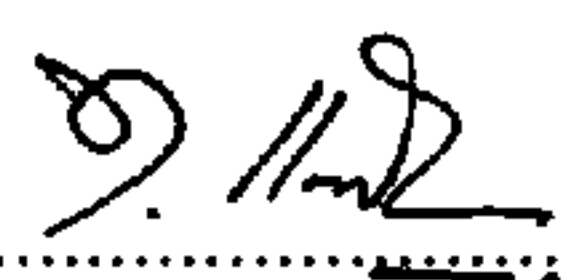
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

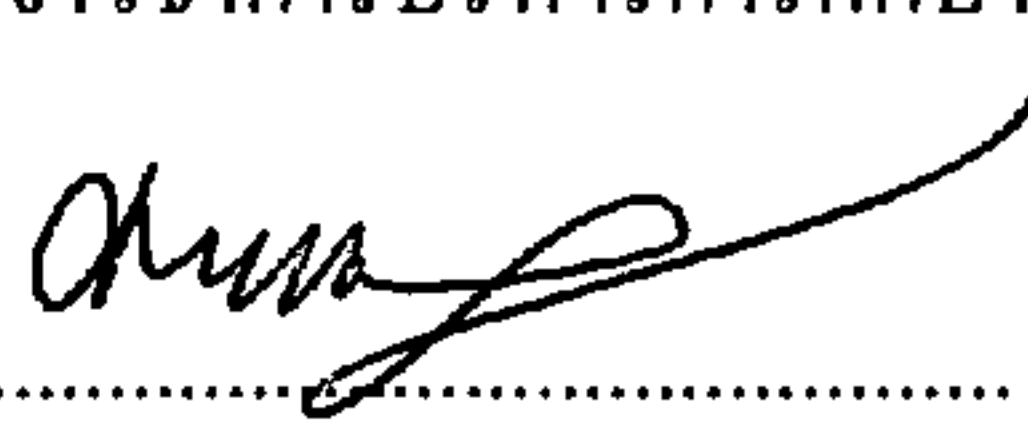
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนา แสงศักดิ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. कमเพชร นัตรสกุล)

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาและความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อคิดเห็น ต่างๆ ในการทำวิจัย ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนยา แสงศักดิ์ ดร. มารศรี สุธานีธิ กรรมการสอบสารนิพนธ์ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ความเอาใจใส่ ของท่านเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่ เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ หัวหน้าภาควิชาการบริหาร การศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กชสิทธิ์ ประธานสาขาวิจัยการศึกษาและวัดผล การศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง ศรีเหรียญ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยสถาบันราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์ วินโกมินทร์ อดีตผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยสถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิภาพร พรหมเสน หัวหน้าโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่กรุณารับเป็น ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณะผู้ปกครองนักเรียนแผนกอนุบาล ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จ

ประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากการทำสารนิพนธ์ ขอบุชาแก่บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ทุกท่านที่อบรมและถ่ายทอดความรู้ต่างๆแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุวรรณา วลัยอักษรลิขิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	11
แนวคิดหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย	15
การจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน.....	19
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	21
ด้านค่าใช้จ่าย.....	32
ด้านการจัดบริการนักเรียน.....	35
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	41
แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	47
ความหมายของความพึงพอใจ.....	47
ความพึงพอใจที่มีต่อบริการ.....	49
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนปฐมวัย.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
งานวิจัยในประเทศ.....	53
งานวิจัยต่างประเทศ.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	91
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	109
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	117
ภาคผนวก ค หนังสือราชการ.....	119
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	125

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ค่าความถี่และค่าร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
2	จำนวนและร้อยละของสถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครองจำแนกตาม อายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน.....	66
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนก เป็นรายด้านและโดยรวม.....	67
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน การจัดการเรียนการสอน.....	68
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน ค่าใช้จ่าย จำแนกเป็นรายข้อ และ โดยรวม.....	69
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการ จัดบริการนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ และ โดยรวม.....	70
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัด การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการ ประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ และ โดยรวม.....	71
8	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามอายุ.....	72
9	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิ การศึกษาที่แตกต่างกัน.....	73

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน.....	73
11	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ที่แตกต่างกัน.....	74
12	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้าน การจัดบริการนักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน.....	74
13	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน.....	75
14	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพที่ แตกต่างกัน.....	75
15	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนก ตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	76
16	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	76
17	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัด การเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	77
18	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตาม อาชีพที่แตกต่างกัน.....	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	78
20	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	79
21	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการ จัดบริการนักเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	80
22	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	80
23	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้าน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน.....	81
24	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามรายได้ ต่อเดือนที่แตกต่างกัน.....	82
25	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเรียนการสอน จำแนก ตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน.....	82
26	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตาม รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน.....	83
27	การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน.....	83

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน.....	84
29 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	85
30 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านค่าใช้จ่าย.....	86
31 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดบริการนักเรียน.....	87
32 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	88

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	13
3 การเกิดความพอใจของบุคคล.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งหมายถึง เด็กวัย 0-5 ปี นับว่ามีความสำคัญที่สุดช่วงหนึ่ง เพราะเป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิต การพัฒนาในวัยนี้เป็นช่วงของการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์จะพัฒนาได้ดีในวัยนี้ ด้วยเหตุนี้เองประเทศที่มุ่งพัฒนาชาติบ้านเมืองจึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระดับนี้ ดังคำกล่าวที่ว่า "เด็กวัยก่อน 6 ขวบ ถือเป็นวัยทองของชีวิตหากต้องการให้เป็นพลเมืองแบบไหน ก็จะต้องปูพื้นฐานให้ก่อน 6 ขวบนี้เอง การจะรอพัฒนาที่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือ อุดมศึกษาก็จะสายเกินไป" (ราสี ทองสวัสดิ์, 2537 : 1) ฉะนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย จึงถือว่ามีค่ามาก เพราะเป็นการศึกษาที่บุคคลได้รับในระยะต้นของชีวิต เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านตามวัยและตามความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษา และเป็นการปูพื้นฐานในการดำรงชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ให้เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปี ทุกคนได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยมีกรอบการดำเนินงาน คือ (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา และเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนารากฐานพัฒนาการของทุกชีวิตอย่างเหมาะสม

ปัจจุบันจึงมีโรงเรียนเอกชนเป็นจำนวนมากเข้ามารับภาระการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนถือเป็นธุรกิจการศึกษาประเภทหนึ่งที่น่าจะมีการแข่งขันกันสูงมาก (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2539) โรงเรียนจำเป็นต้องหากลยุทธ์ในการเพิ่มจำนวนนักเรียน เพื่อรอรับเงินอุดหนุนรายหัวที่รัฐบาลจัดสรรให้ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องลงทุนทางการศึกษาทั้งทางด้านบุคลากร อาคารสถานที่ สื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ทำให้โรงเรียนหลายแห่งประสบปัญหาความอยู่รอดของโรงเรียน คือ การมีรายได้ต่อเดือนไม่เพียงพอจากรายจ่าย และปัญหาด้านคุณภาพการเรียนการสอน รวมทั้งการบริหารโรงเรียน โรงเรียนเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก

จำนวนไม่น้อยที่มีฐานะการเงินทรุดลง ทั้งนี้เนื่องจากได้รับจากค่าธรรมเนียมการเรียนลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากจำนวนนักเรียนลดลงอย่างรวดเร็ว โดยมีสาเหตุจากการขยายการจัดการศึกษาของรัฐ การวางแผนครอบครัว และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนโดยตรง คือ การขาดคุณภาพทั้งทางด้านการเรียนการสอนและการบริหารของโรงเรียนเอกชนเอง และจากการที่รายรับจากค่าธรรมเนียมการเรียน ซึ่งเป็นรายได้หลักของโรงเรียนลดลง ทำให้โรงเรียนต้องพยายามตัดรายจ่ายต่างๆ ส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง (บุญเรือน หมั่นทรัพย์, 2538 : 3-4) ด้วยเหตุนี้เอง โรงเรียนเอกชนที่เปิด ทำการสอนในระดับปฐมวัย จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจและตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของตน

โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เปิดทำการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1-3 มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 150 คน และครู จำนวน 18 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 ได้ขยายการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ปัจจุบัน โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีนักเรียน ชั้นอนุบาล จำนวน 295 คน และครูประจำการ จำนวน 37 คน การจัดการศึกษาของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้แสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย สุภาพอ่อนน้อม และเป็นคนดีในสังคม รู้จักอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีไทยและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จัดให้มีความปลอดภัย สวยงาม ร่มรื่น และเอื้อต่อการเรียนรู้อีก ด้านการจัดบริการนักเรียน โรงเรียนได้จัดบริการด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียน อาทิเช่น การจัดบริการอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ การจัดบริการด้านความปลอดภัย มีรถบริการรับ-ส่งนักเรียน การจัดบริการด้านสุขอนามัย และการจัดบริการด้านแนะแนวแก่ผู้ปกครอง ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งมีการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ โดยเน้นการสร้าง ความเข้าใจอันดี ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยจัดทำวารสารใจถึงใจ ให้ทราบถึงพัฒนาการต่างๆของนักเรียน และกิจกรรมที่หลากหลาย ให้กับผู้ปกครองได้รับทราบ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนได้รับทราบข้อมูลของทางโรงเรียน (โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2546 : 1 - 2)

จากสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึง ปี พ.ศ. 2546 โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีนักเรียนชั้นอนุบาลเพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวน 145 คน คิดเป็น

ร้อยละ 96 จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นั้น น่าจะเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนได้นำกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่ายของนักเรียน ด้านการจัดการบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมาเป็นเครื่องมือประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอาจทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจและเกิดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่เนื่องจากพื้นฐานของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนนั้นมีความแตกต่างกัน ผู้ปกครองบางกลุ่มอาจต้องการให้โรงเรียนเน้นการเรียนการสอนแบบเตรียมความพร้อม ในขณะที่ผู้ปกครองบางกลุ่มอาจต้องการให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนให้เด็กสามารถ อ่านออก เขียนได้ เพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวอาจทำให้ผู้ปกครองแต่ละกลุ่มมีความต้องการและให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การให้บริการของโรงเรียนในแต่ละด้านแตกต่างกัน

จากความหลากหลายของความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้บริหารของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความสนใจที่จะทราบถึงระดับความ พึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลอดจนเพื่อทราบว่าผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในแต่ละด้าน และความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเป็นการสำรวจกลุ่มผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่คาดหวัง ซึ่งทางโรงเรียน จะได้ดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับสมัครนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียน ให้มีคุณภาพสูงในด้านการจัดการเรียนการสอน การกำหนดค่าใช้จ่ายของนักเรียน การจัดบริการนักเรียน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษาในครั้งนี้ยังใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการรับนักเรียนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด พร้อมทั้งเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้ปกครองตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 295 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 235 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของแต่ละระดับชั้นของนักเรียน ได้ผู้ปกครองนักเรียนอนุบาล1 จำนวน 98 คน อนุบาล2 จำนวน 90 คน และอนุบาล3 จำนวน 47 คน โดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608)

ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกดังนี้

1.1) อายุ

1.1.1) ต่ำกว่า 30 ปี

1.1.2) ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป

1.2) วุฒิการศึกษา

1.2.1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2.2) ปริญญาตรี

1.2.3) สูงกว่าปริญญาตรี

1.3) อาชีพ

1.3.1) รับจ้าง

1.3.2) รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.3.3) พนักงานธุรกิจเอกชน

1.3.4) ทำธุรกิจส่วนตัว

1.4) รายได้ต่อเดือน

1.4.1) ต่ำกว่า 10,000 บาท

1.4.2) 10,000 – 20,000 บาท

1.4.3) มากกว่า 20,000 บาท

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ

2.1) ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.2) ด้านค่าใช้จ่าย

2.3) ด้านการจัดบริการนักเรียน

2.4) ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำหรือ ข้อความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายหรือข้อความต่างๆที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติทางด้านบวกของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย การจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอน สื่อการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

3. ด้านค่าใช้จ่าย หมายถึง มูลค่าในรูปตัวเงินที่ผู้ปกครองใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลานของตน ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าแบบเรียน เครื่องเขียน ค่าพาหนะไป-กลับโรงเรียน ค่าอาหารกลางวันระหว่างอยู่โรงเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่าเรียนพิเศษ เป็นต้น

4. ด้านการจัดบริการนักเรียน หมายถึง กิจกรรมสนับสนุนที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในด้านสุขภาพอนามัย ด้านการส่งเสริมความปลอดภัย โดยเฉพาะในส่วนของการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย การตรวจตรา เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ รวมถึงการ-จัดบริการรถโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของเด็ก ด้านโภชนาการเพื่อเสริมสร้าง ความเจริญเติบโตและสุขอนามัยที่ดีของเด็ก และด้านการแนะแนว ผู้ปกครองเพื่อเป็นการให้ความรู้และข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตัวเด็กแก่ผู้ปกครอง

5. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น การศึกษาระหว่างบุคคลต่อบุคคล การใช้ความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคล และ การใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

6. สถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครอง หมายถึง ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

6.1 อายุ หมายถึง อายุจริงของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ต่ำกว่า 30 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป

6.2 วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด แบ่งออกเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

6.3 อาชีพ หมายถึง งานที่ทำประจำเพื่อเลี้ยงชีพ แบ่งออกเป็น รับจ้าง รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานธุรกิจเอกชน และทำธุรกิจส่วนตัว

6.4 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000 – 20,000 บาท และมากกว่า 20,000 บาท

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาอยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2546 ชั้นอนุบาล 1-3 จำนวน 295 คน

9. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู รับผิดชอบและเอาใจใส่แก่นักเรียน อาจเป็นบิดา มารดา หรือญาติของนักเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยถือว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัยโดยอาศัยกรอบแนวคิดกลยุทธ์การตลาดของ โรงเรียนอนุบาลเอกชนของ มนต์จิตา บุปผาคำ (2544 :109) ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน ในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้ใช้แนวคิดด้านผลิตภัณฑ์ มาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทาง ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตร บุคลากร ทรัพยากรการเรียนการสอน การบริหารจัดการ กิจกรรมนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยมีกระบวนการเรียนการสอนแบบ การให้ความดูแลเอาใจใส่ มีความใกล้ชิด มีการเตรียมความพร้อมให้เด็ก จัดหาสื่ออุปกรณ์และนวัตกรรมที่มีคุณภาพต่อการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก ซึ่งนำไปสู่ความสุขในการมาโรงเรียน เพื่อมีการเรียนรู้และพัฒนาการปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมที่สุด เพื่อให้ นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของโรงเรียน มีคุณภาพในสายตาของผู้ปกครองที่เคยเป็นลูกศิษย์ของโรงเรียน

ด้านค่าใช้จ่าย ได้ใช้แนวคิดด้านราคามาเป็นกรอบแนวคิด เกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่นักเรียนเป็นมูลค่ารูปตัวเงินที่ผู้ปกครองต้องจ่าย ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าแบบเรียน เครื่องเขียน ค่าพาหนะไป-กลับโรงเรียน ค่าอาหารกลางวันระหว่างอยู่โรงเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าเรียนพิเศษ และค่าบริการต่างๆ โดยมีแนวคิดของการผ่อนผันการชำระค่าธรรมเนียมการเรียนด้วย

ด้านการจัดบริการนักเรียน ได้ใช้แนวคิดด้านการจัดจำหน่ายมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดกิจกรรมสนับสนุนที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน เปรียบเสมือนกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ไปสู่ลูกค้าเป้าหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในด้านการบริการสุขภาพอนามัย การ

บริการด้านความปลอดภัย การบริการด้านโภชนาการ การบริการด้านแนะแนวผู้ปกครอง ทำเลสถานที่ตั้งของโรงเรียนที่เอื้อต่อการคมนาคมสะดวก มีระบบงานบริการที่สะดวกรวดเร็ว เมื่อผู้ปกครองไปติดต่อ

ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้ใช้แนวคิดด้านการส่งเสริมการตลาดมาเป็นกรอบแนวคิดในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การโฆษณา การขายตรงการส่งเสริมการขาย การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง กลุ่มบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้บรรลุผลสำเร็จตามต้องการในการกิจที่รับผิดชอบ

จากแนวคิดในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจะพิจารณาถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียนและ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยใช้ความพึงพอใจในด้านต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวแปรตาม

สำหรับตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้กำหนดสถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครอง ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยศึกษาจากงานวิจัยต่อไปนี้

ด้านอายุ โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดแบบเสรีนิยม ความคิดแบบสมัยใหม่ และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากจะมีความคิดแบบอนุรักษนิยม ยึดถือ การปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ รั้วมดระวัง และมองโลกในแง่ร้ายมากกว่าคนที่มีอายุน้อย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตมามาก เคยเผชิญกับปัญหาและเหตุการณ์ต่างๆ มายาวนานกว่าคนที่มีอายุน้อย (ปรมะ สตะเวทิน. 2533 : 27) นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงทางอายุยังส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความคิดเห็น การตอบสนองต่อสิ่งเร้า และพฤติกรรมต่อเรื่องต่างๆ แตกต่างไปจากเดิมที่เคยเป็นมา (รัชดาภรณ์ ชาญชากริตพงศ์. 2543 : 24) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันน่าจะมีความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนแตกต่างกัน

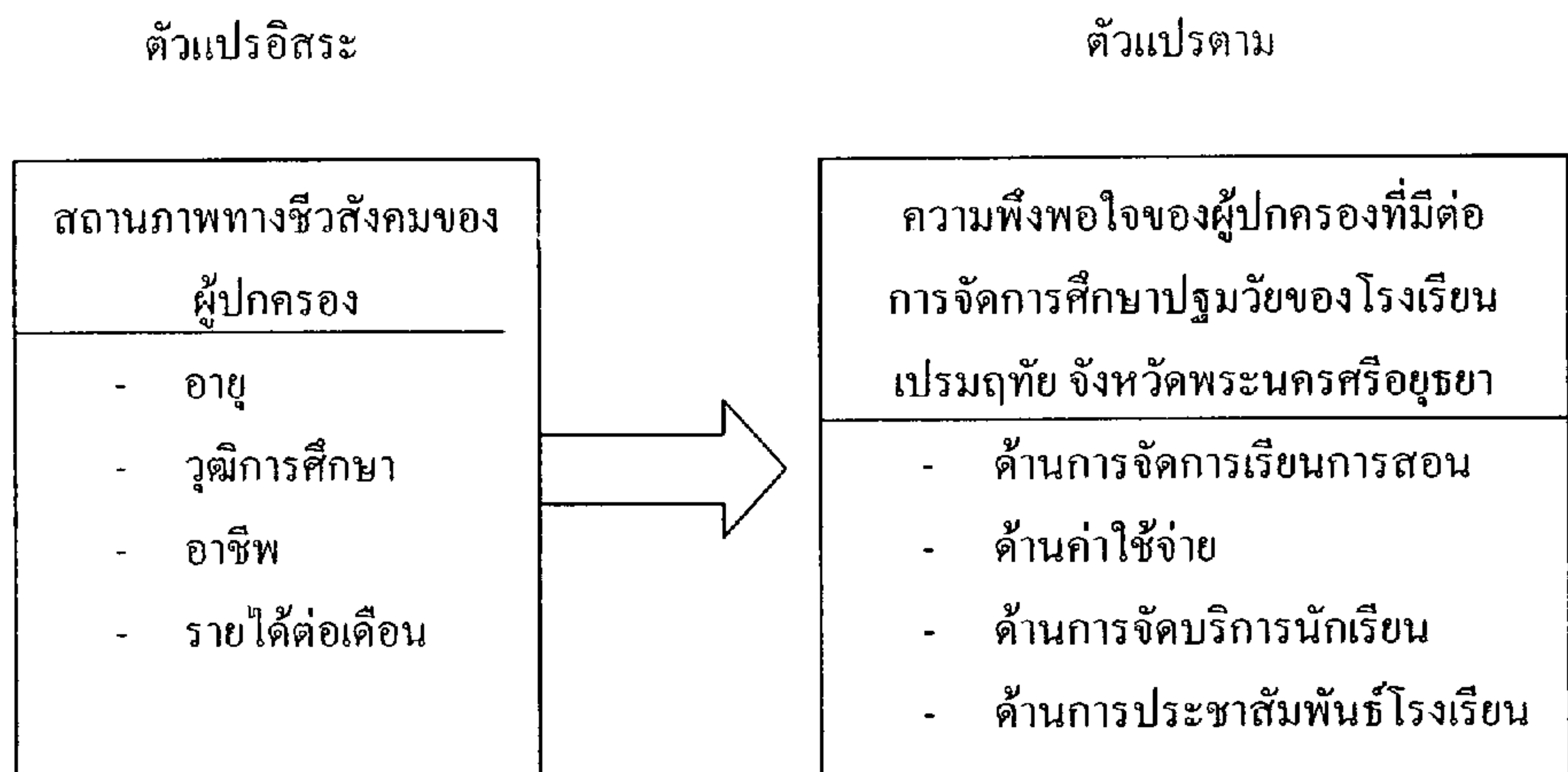
สำหรับในด้านวุฒิการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาต่างกันย่อมมีความคิดเห็น ความเชื่อ มุมมอง และตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแตกต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ จากการศึกษาของ มามี โชติมา (2546) พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา

ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี สอดคล้องกับการศึกษาของวนิดา น้อยสุข(วิไลวรรณ วิทยารมธ. 2543 : 45 ; อ้างอิงจาก วนิดา น้อยสุข. 2533 : 65-68) ที่ศึกษาความคาดหวังของนักเรียน พบว่า บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีความคาดหวังให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป ในขณะที่บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาดำรงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่เคยรับการศึกษา ส่วนใหญ่จะให้ลูกได้รับการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันน่าจะมีความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนแตกต่างกัน

ด้านอาชีพ บุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันย่อมมีประสบการณ์ รูปแบบการดำเนินชีวิต และมีทัศนคติต่อวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งเรื่องราวต่างๆ แตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นอาชีพจึงน่าจะมีผลให้ความคิดเห็นและความพึงพอใจที่บุคคลมีต่อการรับบริการต่างๆ แตกต่างกัน โดยจากผลการวิจัยของ วิไลวรรณ วิทยารมธ. (2543 : 51) พบว่า อาชีพของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการให้ลูกได้รับการศึกษาโดยบิดามารดาที่ประกอบอาชีพในวิชาชีพระดับสูง จะสนับสนุนหรือคาดหวังให้ลูกเรียนต่อมากกว่า บิดามารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพที่ใช้แรงงาน และผลการศึกษาของนภาพรรณ อุณาภูล (2540 : 74) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันน่าจะมีความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนแตกต่างกัน

ส่วนในด้านของรายได้ รายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงสถานะทางเศรษฐกิจของบุคคล ทั้งนี้รายได้เป็นปัจจัยหลักสำหรับการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนสูงจึงมักมีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ถึงแม้ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยมีโอกาสน้อยที่จะเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่พึงประสงค์ จากการศึกษาของ รุ่งรวี อภิบาลญาติ (2541 : 35) พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ซึ่งหมายถึงรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนและจากการวิจัยของ เลียง (Liang. 2001) ที่ศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองชาวไต้หวัน เกี่ยวกับคุณภาพและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโปรแกรมเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัว มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในคุณภาพโปรแกรมของผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันน่าจะมีความคิดเห็นและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนแตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ประมวลแนวความคิดจากงานวิจัยดังกล่าว นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มาเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อทำการศึกษาถึงสถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้วางแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

- 1) ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
- 2) ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
- 3) ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
- 4) ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. แนวคิด หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. การจัดการศึกษาปฐมวัย ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ 4 ด้าน
  - 3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน
  - 3.2 ด้านค่าใช้จ่าย
  - 3.3 ด้านการจัดบริการนักเรียน
  - 3.4 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
  - 4.1 ความหมายของความพึงพอใจ
  - 4.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนปฐมวัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

รายละเอียดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น มีดังนี้

1. โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปัจจุบัน ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 199 หมู่ 4 หมู่บ้านเปรมฤทัยเลคพาร์ค ตำบลพยอม อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและประถมศึกษา โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน

มีนักเรียนจำนวน 485 คน ครูประจำการ จำนวน 37 คน (โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2546 : 2-7)

โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนดังต่อไปนี้

ปรัชญาของโรงเรียน	:	คิดเป็น ทำเป็น เติบโต พัฒนาสังคม
คติพจน์	:	ปัญญาดี มีจริยธรรม นำความสุข
คำขวัญ	:	อบอุ่นเหมือนบ้าน เตรียมพื้นฐานความพร้อม
วิสัยทัศน์	:	มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี เก่ง อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นตามศักยภาพที่เหมาะสมกับวัย มีคุณธรรม จริยธรรม และภาคภูมิใจในความเป็นไทย

พันธกิจ

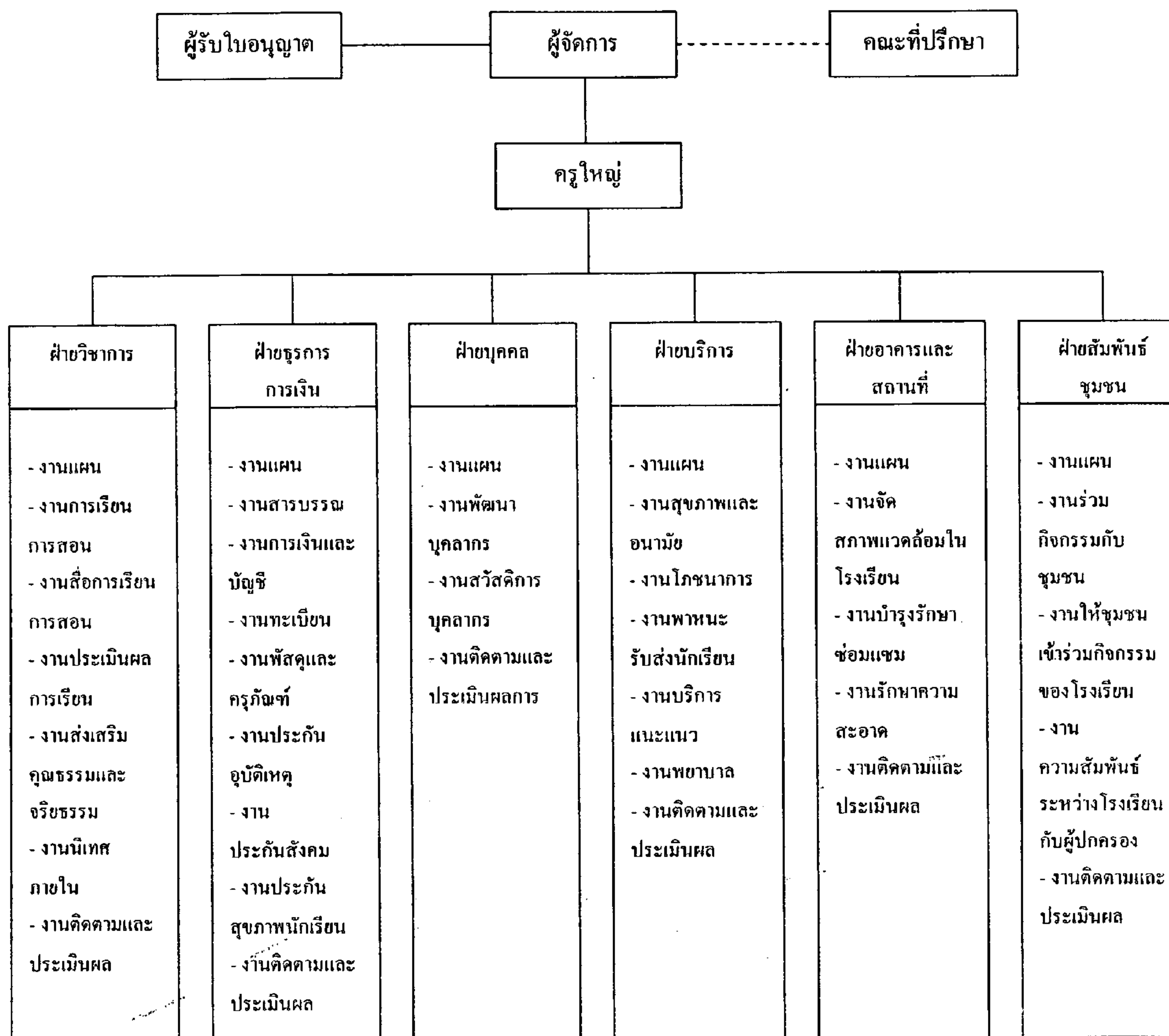
โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรมโดยพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย สุภาพอ่อนโยน และเป็นคนดีในสังคม ตลอดจนยังเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยการดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าหมาย

ผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เหมาะสมกับวัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นไทย นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เน้นกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความตระหนักและภูมิใจในความเป็นไทย ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย เคารพสิทธิของผู้อื่น และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

สภาพปัจจุบันของโรงเรียน

โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการการเงิน ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริการ ฝ่ายอาคารสถานที่ และฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2546 : 2.

ปัจจุบันโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการบริหารงานในด้านต่างๆ ดังนี้

1) คุณลักษณะ บทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอน

โรงเรียนมีครูที่จบการศึกษาโดยตรงทางด้านปฐมวัย ครูส่วนใหญ่จึงมีความเอาใจใส่ รัก และเมตตาต่อเด็ก มีความสุภาพอ่อนโยน เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก นอกจากนี้ ครูยังมีความรู้ในเรื่องของวิธีการสอน การจัดทำสื่อและการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับ

การจัดการเรียนการสอนและความต้องการของเด็ก (โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2546 : 4)

2) การจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลของผู้เรียน

โรงเรียนได้นำการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เข้ามาใช้ มุ่งพัฒนานักเรียนให้เรียนรู้จากประสบการณ์โดยการปฏิบัติเอง มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงออกและส่งเสริมให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม จัดการเรียนเสริมทักษะให้แก่ นักเรียน ได้แก่ การเรียนภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ คณิตสาทกลและว่ายน้ำ เป็นต้น

3) การจัดบริการให้กับนักเรียน

โรงเรียนได้จัดบริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ได้แก่ การจัดบริการอาหาร กลางวันที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ สะอาด ถูกสุขอนามัย รวมถึงสร้างสุขนิสัยและมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร การจัดการรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน การจัดบริการตรวจสุขภาพ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง การจัดประกันอุบัติเหตุ ตลอด 24 ชั่วโมง ให้กับนักเรียนทุกคน รวมทั้งการให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอตามความประสงค์ของผู้ปกครอง และการบริการรับ-ส่งนักเรียน โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยให้การดูแลความปลอดภัยขณะเดินทาง นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีการให้บริการทางด้านการแนะแนวแก่ผู้ปกครองเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนต่อไป

4) การประชาสัมพันธ์โรงเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

โรงเรียนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีความเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษา การร่วมมือกันแก้ไขปัญหานักเรียน ตลอดจนจนควมร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยเริ่มจากการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบายและการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมกีฬา ฯลฯ การให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การเชิญผู้ปกครองที่เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรในการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน การจัดทัศนศึกษาร่วมกันกับผู้ปกครอง การจัดแสดงผลงานของนักเรียนในรูปของการจัดนิทรรศการ การแสดงบนเวที ให้ผู้ปกครองได้รับทราบผลงาน ทั้งนี้โรงเรียนได้เปิดกว้างในการรับฟังให้ข้อเสนอแนะ แนวทางในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ของโรงเรียน ตลอดจนการรับฟังปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทุกวัน

สำหรับในส่วนของการค่าใช้จ่ายที่โรงเรียนเก็บจากผู้ปกครองนั้น โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กำหนดรายการค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการเรียน ระดับชั้นอนุบาล

1-3 ปีละไม่เกิน 5,600 บาท ค่าอาหารกลางวัน 2,000 บาทต่อภาคเรียน ค่าของว่างและนม 1,875 บาทต่อภาคเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน 1,400 บาทต่อภาคเรียน ค่ากิจกรรมนักเรียน 700 บาทต่อภาคเรียน ค่าเรียนภาษาอังกฤษ 1,500 บาทต่อภาคเรียน ค่าเรียนพิเศษ 1,600 บาทต่อภาคเรียน

โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นโรงเรียนเอกชนที่ดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มุ่งจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามหลักสูตร โดยได้วางแผนนโยบาย ปรัชญาและระบบการบริหารงานไว้อย่างเป็นระบบเพื่่อมุ่งหวังให้โรงเรียนมีความเป็นเลิศและเป็นโรงเรียนระดับแนวหน้าของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

2. แนวคิดหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย หรือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นเรื่องที่นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญและมีการศึกษาวิจัยกันมาเป็นเวลานาน ดังที่ กู๊ด (เขาวพา เตชะคุปต์. 2542 : 5 ; อ้างอิงจาก Good. 1954 : 2000) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยว่าหมายถึง โครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กในโรงเรียนเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล หรือโรงเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 สำหรับ ไฮมีส (สาวิตรี พังงา. 2545 : 17 ; อ้างอิงจาก Hymes. 1967: 65) ให้ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง ซึ่งสอดคล้องกับ สุปราณี รื่นพิทักษ์ (2545 : 7) กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุแรกเกิด ถึง 6 ขวบ ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้ เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง ซึ่งอาจมีชื่อเรียกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการและจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาเด็กในรูปแบบต่างๆ

กล่าวโดยสรุป การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้เด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี โดยมุ่งเน้นที่จะอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ เพื่อเป็นการวางรากฐานของการพัฒนาเด็กในรูปแบบต่างๆ ต่อไป

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางในการจัดแนวประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความต้องการและจัดบรรยากาศที่อบอุ่นเอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ให้เด็กได้สัมผัสกับสังคมเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้สติปัญญาและ

ความคิดที่มีการลงมือปฏิบัติ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่สำคัญยิ่งเพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อชีวิตคนเรา อีกทั้งยังเป็นการรองรับการศึกษาทุกระดับ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็ก นักเรียนจะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จากสภาพแวดล้อมรอบตัว การกระทำ การรับรู้จากรูปธรรมมากกว่านามธรรม การมีส่วนร่วมและการลงมือกระทำด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น การได้รับคำชมเชยจะช่วยให้เกิดมีความภูมิใจ การจัดการศึกษาให้เด็กวัยนี้ที่มีประสิทธิภาพ ควรนำวิชาการต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน เป็นกิจกรรมที่ได้มีส่วนร่วม เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของเด็ก โดยมีครูเป็นผู้แนะนำการทำกิจกรรมต่างๆ และให้เด็กเป็นผู้ทำกิจกรรมเอง นอกจากนี้ควรจัดกิจกรรมในรูปแบบของการเล่น เพื่อให้เด็กสนุกสนานเกิดการค้นพบ รู้จักการแบ่งประเภทของการจัดกลุ่ม การแก้ปัญหา การใช้ภาษา ตลอดจนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้น หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ดี จึงเป็นแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้สูงขึ้นมากที่สุดและดีที่สุด แม้จะปฏิบัติให้ครบทั้งหมดได้ยาก แต่โรงเรียนก็สามารถทำกิจกรรมอื่นทดแทนได้ การจัดตามหลักการต่างๆ ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติม แต่อยู่ที่การพัฒนาตนเองของบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญให้สามารถจัดการศึกษาปฐมวัยได้ถูกต้อง โดยอาศัยผลการวิจัยและทฤษฎีพัฒนาการเด็กอย่างแท้จริง เพื่อให้เด็กแต่ละคนพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของตน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2523 : 5-6)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2533 : 7-30) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ว่าประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 10 ประการ พอสรุปได้ดังนี้

1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก พัฒนาการทุกด้านของเด็ก คือ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งจะพัฒนาได้จากการที่ผู้ใหญ่ให้การส่งเสริมสนับสนุน และให้คำแนะนำในทางที่ดีเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เด็กจะพัฒนาทางด้านสังคมและสติปัญญา ได้จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนด้วยตนเอง

2) หลักสูตร (แนวการจัดประสบการณ์) เป้าหมายหลักสูตร ส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างมีชีวิตชีวา และให้ได้รับประสบการณ์หลากหลายจากการทำกิจกรรมและการเล่น โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กเกี่ยวกับชีวิตในชุมชนและในโลก หลักสูตรไม่ได้เป็นแต่เพียงเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนหรือการกำหนดแผนการจัดกิจกรรมเท่านั้น หากยังรวมถึงตารางกิจกรรมประจำวันของเด็กในการนำหลักสูตรไปใช้กับเด็ก ควรใช้หลักที่ว่าเด็ก

เรียนรู้จากการกระทำด้วยตัวของเด็กเอง และจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความคิดรวบยอดให้แก่เด็ก

3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าเยี่ยมโรงเรียนและมีส่วนสนับสนุนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก เพราะเด็กมีความผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญแก่ครอบครัวของเด็กด้วย จึงจะสามารถจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของเด็กได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนควรพัฒนาหาวิธีการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองให้มีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนควรตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กเป็นอันดับแรก

4) คุณสมบัติของบุคลากรและพัฒนาบุคลากร โรงเรียนต้องเข้าใจในพัฒนาการและความต้องการของเด็ก คุณภาพของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อคุณภาพของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การฝึกอบรมบุคลากรเรื่องพัฒนาเด็กหรือการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้นแก่เด็ก เช่น ทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ที่ดีขึ้น และพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญาดีขึ้น

5) การบริหารงาน วิธีการบริหารโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมในโรงเรียนทุกเรื่อง การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะสร้างสรรค์ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการจัดดูแลเด็กให้มีคุณภาพดี การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการสื่อสารที่ดีมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน มีความมั่นคงทางการเงินและให้ความสนใจต่อความต้องการและสภาพการทำงานของบุคลากร

6) บุคลากร สิ่งสำคัญที่จะกำหนดคุณภาพของโรงเรียน คือ การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากร ซึ่งควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และอัตราส่วนที่เหมาะสม ซึ่งจะมีผลต่อการดูแลเด็กแต่ละคน บุคลากรที่รับผิดชอบเด็กจำนวนน้อย จะมีผลต่อการพัฒนาของเด็กก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับเด็ก ลดความก้าวร้าว และทำให้เด็กมีความร่วมมือกันมากขึ้น

7) การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการทั้งหมดของเด็กและผู้ใหญ่ การจัดพื้นที่และสื่ออย่างมีคุณภาพ มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของเด็กและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรกับเด็ก ขนาดของพื้นที่ การจัดการและการใช้พื้นที่ทั้งในและนอกอาคาร จำเป็นต้องมีการประเมิน

8) สุขภาพอนามัยและความปลอดภัย การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การวางแผนหลักสูตรที่ดีหรือปฏิสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ไม่สามารถทดแทนสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อเด็กได้ สถานศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพต้องมุ่งป้องกัน

การเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ และเตรียมการสำหรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนให้การศึกษากับเด็กในด้านการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

9) อาหารและการบริการ เด็กต้องได้รับอาหารที่มีประโยชน์และคุณค่าจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับนิสัยในการกินอาหารที่ถูกต้อง

10) การประเมินผล การประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเป็นระบบ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อปรับปรุงและรักษาระดับคุณภาพของโรงเรียน การประเมินผลจึงขึ้นอยู่กับเป้าหมายและความต้องการที่จะชี้จุดเด่นจุดด้อย ตามองค์ประกอบของหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ดี

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 4) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
- 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
- 3) พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
- 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

5) ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

หลักการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของ ซีเฟลด์ท์ และบาร์เบอร์ (Seefeldt and Barbour, 1994 : 175-176) ที่กล่าวถึง เป้าหมายการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก ไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้เด็กสามารถเติบโตทางสติปัญญาและเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานในด้านต่างๆ คือ พัฒนาและเสริมสร้างกิริยาท่าทางที่ดีในทางการเรียน สร้าง ค้นพบและแก้ไขปัญหา หมั่นฝึกฝนทักษะการรับรู้จากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ทั้งการค้นคว้า สำรวจ สังเกต ฟัง สัมผัส ทดลองและการเสาะแสวงหา ฝึกให้เด็กแสดงออกด้วยการพูดสื่อสารระหว่างกัน เพิ่มทักษะ การฟัง พูด อ่าน เขียน และท่องคำศัพท์ เพิ่มทักษะการออกเสียงและการอ่านออกเสียง พัฒนาการตรวจสอบ แยกแยะให้เห็นความแตกต่าง พัฒนาความคิดและความเข้าใจเกี่ยวกับโลกปัจจุบันผ่านทาง การศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปะการใช้ภาษา และแขนงวิชาอื่นๆ

2) เพื่อช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ยอมรับและเข้าใจในการดำเนินชีวิตของแต่ละคน สอนให้เด็กรู้จักและเข้าใจสิทธิมนุษยชนในสังคมประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับและรับผิดชอบทั้งมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย

3) เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถและแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติ มีพัฒนาการในทุกด้าน โดยพัฒนาการควบคุมกล้ามเนื้อและส่วนประกอบที่เกี่ยวข้อง สร้างนิสัยการรักษาสุขภาพที่ดี พัฒนากิริยาท่าทางที่ดีต่อร่างกายและหน้าที่ของส่วนต่างๆ ของร่างกาย

สรุปได้ว่า หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย จะต้องมีการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กในทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลาย จัดประสบการณ์และกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยครูจะเป็นผู้สนับสนุนและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ครูจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก มีความสัมพันธ์กับครอบครัวของเด็ก ผู้ปกครองจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

3. การจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน

การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนเป็น “ธุรกิจการศึกษา” ที่นอกจากจะต้องเน้นวิชาการแล้วยังต้องเป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์ คือต้องได้กำไร โรงเรียนจึงจะสามารถอยู่รอดและมีเสถียรภาพ ซึ่งปัญหาของการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน อันได้แก่สถานการณ์การแข่งขันทางธุรกิจของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในปัจจุบัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการแข่งขันกันสูง ผลกระทบจากภาวะวิกฤต ทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีจำนวนลดลง รวมทั้งนโยบายของรัฐในการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ส่งผลให้ผู้ปกครองนักเรียนมีทางเลือกในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเพิ่มขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับสถานะความอยู่รอดและความมีเสถียรภาพของโรงเรียน ฉะนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน ต้องใช้กลยุทธ์การตลาดมาประยุกต์ใช้

โรงเรียนเอกชนถือเป็นธุรกิจการศึกษาประเภทหนึ่ง ที่จัดบริการการศึกษาให้นักเรียนจากการศึกษากลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครของ มนต์จิตา บุญผาคำ (2544 : 109) พบว่า ผู้ปกครองประทับใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึง การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวคำเนิการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งครอบคลุมปัจจัยหลักที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพดังนี้ 1) ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 3) บุคลากร 4) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5) การจัดการ การบริหาร 6) กิจกรรมนักเรียน 7) สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน กล่าวคือ โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์และกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็ก โดยมีแนวการศึกษาที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางซึ่งทำให้เด็กมีความสุขและมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน ครูผู้สอนดูแลเอาใจใส่เด็กเป็นอย่างดีและมีความใกล้ชิด ผู้ปกครองสามารถไว้วางใจในการฝากบุตรหลานไว้กับโรงเรียน ครูมีความรู้ความเข้าใจต่อการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก รวมทั้งบุคลิกภาพของครูที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นและมีความสุขที่ได้มาโรงเรียน ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความรักเด็กและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู สื่ออุปกรณ์และนวัตกรรมมีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก เช่น ของเล่นหรือเครื่องเล่นต่างๆ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสะอาด ร่มรื่นและปลอดภัย รวมทั้งการจัดการศึกษาและกิจกรรมที่ทำให้เด็กกล้าแสดงออกและมีความสุขในการมาโรงเรียน

ด้านราคา หมายถึง มูลค่าในรูปตัวเงินที่ผู้ปกครองต้องจ่าย ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าอาหาร และค่าบริการต่างๆ ตลอดจนโรงเรียนมีการผ่อนผันการชำระเงินค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าบริการต่างๆ

ด้านการจัดจำหน่าย หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ไปสู่ลูกค้าเป้าหมาย ได้แก่ การมีบริการให้แก่ผู้ปกครองหลายทางเลือก และทำเลที่ตั้งของโรงเรียน โดยสถานที่ตั้งของโรงเรียนควรอยู่ในแหล่งชุมชนและใกล้บ้าน การคมนาคมเป็นไปด้วยความสะดวก ผู้ปกครองสะดวกในการเดินทางรับ-ส่งเด็ก โรงเรียนมีระบบงานบริการที่ดีและมีความสะดวกรวดเร็วเมื่อผู้ปกครองไปติดต่อกับโรงเรียน อาหารและโภชนาการสะอาด ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งโรงเรียนมีมาตรการและแนวปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กเป็นอย่างดี

ด้านการส่งเสริมการตลาด หมายถึง กิจกรรมในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การโฆษณา การขายตรง การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กและผู้ปกครองมีกิจกรรมร่วมกัน มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

ระหว่างครู เด็กและผู้ปกครอง มีการติดต่อสื่อสารอย่างสม่ำเสมอระหว่างครูและผู้ปกครอง หรืออำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กหรือการแจ้งข่าวสารของโรงเรียน หรือให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับเด็กแก่ผู้ปกครองเป็นประจำ เช่น ครูมีการรายงานในสมุดบันทึกของเด็กเป็นประจำ ซึ่งทำให้ผู้ปกครองรู้สึกได้ว่าครูได้ดูแลเอาใจใส่เด็กอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ ได้นำกลยุทธ์การตลาดทั้ง 4 ด้านมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ หมายถึงการจัดการเรียนการสอน บุคลากรครูผู้สอน สื่อการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ราคา หมายถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน 3) การจัดจำหน่าย หมายถึง การจัดการบริการนักเรียน 4) การส่งเสริมการตลาด หมายถึง การประชาสัมพันธ์โรงเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อชีวิตคนเรา อีกทั้งยังเป็นฐานรองรับการศึกษาทุกระดับ เนื่องจากการอบรมปลูกฝังเสริมสร้างพัฒนาการทุกด้านในช่วงอายุนี้นี้ จะทำให้เด็กเจริญเติบโตเป็นเยาวชนที่ดี มีคุณภาพ มีความสุขมากกว่าปลูกฝังในช่วงอื่น ดังนั้นเด็กจึงควรได้รับการเลี้ยงดูอบรมจากครอบครัวอย่างใกล้ชิดเพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทางสติปัญญา จิตใจและบุคลิกภาพ ตลอดจนลักษณะนิสัยพื้นฐานต่าง ๆ การพัฒนาการดังกล่าวจะต่อเนื่องมาถึงวัยก่อนเข้าเรียน เป็นการศึกษาที่บุคคลได้รับในระยะต้นของชีวิต เพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้แก่เด็ก อันเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาในระดับต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 : 1)

การนำแนวคิด ทฤษฎีทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ มาใช้ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยการทำสินค้า บริการความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ มีอรรถประโยชน์ (Unity) มีคุณค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า ในที่นี้คือผู้ปกครองนักเรียน โดยคำนึงถึง ความสำคัญ 5 ประการดังนี้ (มนต์ชิตา บุปผาคำ. 2543:37)

(1) ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) จัดการเรียนการสอนให้เกิดจุดเด่นของโรงเรียนด้านการพัฒนาตามวัยให้ผู้ปกครองเห็นชัดว่า บุตรหลานของพวกเขา มีการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่พิเศษกว่าที่อื่นๆ

(2) พิจารณาองค์ประกอบ (คุณสมบัติ) ของผลิตภัณฑ์ (Product Component) การจัดการเรียนการสอน ต้องเล็งเห็นความสำคัญของสื่อ อุปกรณ์ สถานที่ เตรียมไว้ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

(3) การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Product Positioning) เป็นการออกผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพื่อแสดง ตำแหน่งที่แตกต่างและมีคุณค่าในจิตใจของลูกค้าเป้าหมาย นั่นคือการจัดสื่อการ

เรียนการสอน โดยมีครูเป็นสื่อที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้กำหนดพลวัตร แห่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นเครื่องชี้แสดงรูปแบบผู้นำทางจิตใจอันดีงามให้นักเรียนที่ดูแลอยู่

(4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะใหม่ และปรับปรุงให้ดีขึ้น จึงต้องคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น การจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการจัดการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องมีครูที่มีความรู้ความสามารถ ในการพัฒนานักเรียน เป็นตัวแทนของพ่อแม่ของเด็ก ในขณะที่อยู่โรงเรียน เป็นต้นแบบที่เด็กจะถ่ายทอดพฤติกรรมต่างๆ และมีอิทธิพลในการเสริมสร้างบุคลิกภาพ และพัฒนาการของเด็ก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการเรียนการสอน เพื่อการวางรากฐานและพัฒนาการทุกด้านของเด็ก เป็นการทำงานอย่างต่อเนื่อง จริงจัง และเป็นระบบ คือ มีตัวป้อน เช่น การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน บุคลากรครูผู้สอน และสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ มีกระบวนการที่เป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนต่าง ๆ ให้เกิดการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายขององค์กร และมีผลผลิต เช่น การเรียนรู้ เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยงานวิจัยฉบับนี้มีรายละเอียดในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

3.1.1 การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน

การศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาก่อนภาคบังคับ ประกอบกับผู้เรียนยังอยู่ในวัยเด็กเล็ก ซึ่งจะต้องมีการกำหนดแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนในระดับนี้เหมาะสมกับช่วงอายุและพัฒนาการของเด็ก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงได้มีการจัดทำหลักสูตร “แนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย” เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการ ให้ครูได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในระดับนี้ โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นแนวการจัดมวลประสบการณ์โดยเน้นการตอบสนองความต้องการของเด็กตามสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก มีลักษณะให้เด็กเป็นผู้เลือกทำกิจกรรมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้วางแผน คอยสนับสนุนเด็กในการทำกิจกรรมนั้น (มามี โชติมา. 2546 : 29)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 26) ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ว่าเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล สรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 26)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึง กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

- 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2) กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- 3) มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
- 4) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 5) ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว รักการออกกำลังกาย
- 6) ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 7) รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- 8) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 9) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- 10) มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 11) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 12) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

- 1) หลักการจัดประสบการณ์
  - 1.1) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
  - 1.2) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
  - 1.3) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต

1.4) จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

1.5) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2) แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ

2.2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3) จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

2.4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้เริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

2.6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

2.7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

2.10) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

1) หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

1.2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

1.3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

1.4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2) ขอบข่ายของกิจกรรมการเรียนการสอน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

2.1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรม โดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2.2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

2.3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการ

ตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

2.4) การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

2.5) การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลอง ศึกษานอกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

2.6) การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสนำภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

2.7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า ในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ควรจัดให้เข้ากับธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ โดยต้องคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นสำคัญ โดยจะต้องมีการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องต่อสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมของท้องถิ่น มีการนำสื่อการเรียนการสอนประกอบการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน

ตลอดจนมีการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จักใช้ความคิด รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองอันเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

3.1.2 บุคลากรครูผู้สอน

ครูผู้สอนนับว่าเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการศึกษามาก เพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการจัดประสบการณ์ การอบรม เลี้ยงดูเด็ก เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดเด็ก ครูเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนพ่อแม่ของเด็กขณะที่อยู่ในโรงเรียน เป็นต้นแบบที่เด็กจะถ่ายทอดพฤติกรรมต่างๆ และมีอิทธิพลในการเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาการของเด็ก

คุณลักษณะของครูผู้สอน

พจนานุกรมโลก (รัตนา จีวแหลม. 2546 : 19 ; อ้างอิงจาก *The World Book Encyclopedia*. 1980-250) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูปฐมวัยไว้ว่า “สิ่งที่ครูปฐมวัยควรมี คือ ต้องเป็นคนที่สามารถเข้ากันได้กับเด็กได้ ทำงานร่วมกับเด็กได้ มีความอดทน สามารถพูดจากับเด็กได้รู้เรื่อง ครูที่จะเป็นผู้ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกอิสระแต่ละขณะเดียวกันต้องฝึกฝนให้เขาเป็นคนมีระเบียบ มีวินัย มีสุขนิสัย และเป็นผู้ที่จะส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก”

ฮิลเดแบรนต์ (รัตนา จีวแหลม. 2546 : 21 ; อ้างอิงจาก Hidebrand. 1989 : 1986) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูปฐมวัยที่เหมาะสมไว้ดังนี้ ครูปฐมวัยจะต้องรักเด็ก ปราศจากอคติและอคติเวลาให้กับเด็ก ให้กำลังใจแก่เด็ก จัดระบบการเรียนรู้ของเด็กได้ ยอมรับเด็กและผู้ปกครองของเด็ก ให้ความสำคัญของงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ให้ความร่วมมือเพื่อนร่วมงาน ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นใจในตนเอง แนะนำเด็กได้ ค้นหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ มีความรู้ความสามารถ และสามารถพัฒนารูปแบบการสอนของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พรรษา หงษ์ภักดี (2544 : 68) ที่พบว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล มีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน 3 อันดับแรก ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใส นำคบหาสมาคมด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและซื่อตรงต่อหน้าที่ของตน เป็นแบบอย่างให้นักเรียนประพฤติ และตั้งใจสอนเต็มความสามารถ ควบคุมนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย

นอกจากนี้ เฮสซงและวีคส์ (Hessong and Weeks. 1987 : 457-463) ยังกล่าวว่า ครูต้องกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี (Being a Role Model) และยังต้องแต่งกายเรียบร้อย สะอาด สว่างผ่าเผยและมีสุขอนามัยส่วนตัว ซึ่งเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากครูทุกคนตระหนักและเห็นความสำคัญของการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับจากสังคมและนักเรียน ครูมีความปรารถนาที่จะสร้างความดีประพฤติตนให้มีคุณค่า

พลสุข บุญยสวัสดิ์ (2537 : 292) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ดีของครูว่า ครูควรเป็นผู้ที่พูดจาสุภาพ มีระเบียบ สะอาด ไม่ลำเอียง มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กเป็นอย่างดี

มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำและดัดแปลงสื่อที่ใช้ในการสอน และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก

การเป็นครูปฐมวัยนั้นควรมีลักษณะพิเศษ นอกเหนือจากครูทั่วไป คือ

1) ช่างสังเกต ครูปฐมวัยจะต้องเป็นคนช่างสังเกตเกี่ยวกับตัวเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการ แต่งกาย สุขภาพ ปฏิกริยาต่างๆ เช่น ปวดอุจจาระ อุจจาระราด ฯลฯ ความสนใจการรับประทาน อาหาร ฯลฯ เพื่อจะได้ช่วยแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีหรือบกพร่องและส่งเสริมที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น

2) ช่างพูด ครูปฐมวัยจะต้องเป็นคนที่ช่างพูดอยู่ตลอดเวลา แต่ในการพูดของครู นั้น ต้องเป็นการพูดที่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีลักษณะเป็นรูปธรรมมองเห็นภาพและบางครั้งอาจต้อง พูดอธิบายเหตุผลชนิดที่เรียกว่ายกแม่น้ำทั้งห้าให้เด็กเข้าใจหรือยอมรับ โดยเฉพาะในเรื่องของ พฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้ใหญ่มักมองว่าไม่ควรประพฤติ ปฏิบัติ การพูดที่ดีควรพูดในลักษณะ สร้างสรรค์และให้กำลังใจ

3) ช่างเล่า เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่านิทานเป็นเรื่องที่ทุกคนชอบฟัง โดยเฉพาะ เด็กเล็กๆ ยิ่งชอบมากแม้จะเล่าซ้ำก็สามารถฟังได้ ฉะนั้นครูปฐมวัยจึงต้องเป็นนักเล่านิทานอย่างมาก เพราะเรื่องต่างๆ ที่ต้องการให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ก็สามารถผูกเป็นนิทานเล่าให้เด็กฟังได้อย่างสนุก สนทนา แม้การแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กก็ยังสามารถใช้นิทานเป็นสื่อในการแก้ปัญหาได้ ฉะนั้น ครูปฐมวัยจึงควรเป็นนักเล่าเรื่องราวหรือนิทานเป็นอย่างดี เพราะในนิทานนั้นครูสามารถสอดแทรก คติสอนใจและสิ่งต่างๆ ที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และจดจำได้ดี

4) ช่างคิด ครูปฐมวัยจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์รู้จักคิดหาวิธีการ หรือกิจกรรม แปลกๆ ใหม่ๆ ที่จะให้เด็กตื่นเต้น สนุกสนานกับสิ่งที่ครูให้ตลอดเวลาเพราะเราทราบแล้วว่าเด็กวัย นี้มีความสนใจสั้น ฉะนั้น ครูปฐมวัยจะต้องคิดหาวิธีการต่างๆ ที่จะมาช่วยยืดระยะเวลาความสนใจของ เด็กให้มากขึ้น และคิดหากิจกรรมต่างๆ มาให้เด็กทำตลอดเวลา ตามธรรมชาติของเด็กที่ว่าไม่ชอบ อยู่หนึ่ง

5) ช่างทำ ครูปฐมวัยนอกจากจะทำสื่อ อุปกรณ์ประกอบการสอน ทำเกม การศึกษาให้เด็กเล่นแล้ว ครูปฐมวัยยังต้องดูแลจัดทำชั้นเรียนให้สะอาด น่าดูอยู่เสมอ แม้แต่ตัวเด็ก เองบางครั้งก็ต้องดูแลทำความสะอาดให้โดยไม่แสดงอาการรังเกียจด้วย

สรุปคุณลักษณะเด่นที่สำคัญของครูปฐมวัย คือ จะต้องเป็นคนที่มีความรักที่มั่นคง ใจเย็น ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ มีความเป็นกันเองกับเด็ก มีความอดทนและให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อ เด็ก อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติทั้งกายและใจที่ดีงาม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และควร ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีให้แก่เด็ก รวมทั้งต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนเองด้วย

นอกจากนั้น ยังต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักหาวิธีการสอนหรือการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

3.1.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนประกอบสำคัญที่เป็นตัวนำความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนอาจเป็นวัสดุสิ่งของ รูปภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่างๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดี

นิคม ทองแดง (2527 : 60) กล่าวว่า สื่อการสอนระดับปฐมวัย หมายถึง สื่อทุกชนิดซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา สื่อต่างๆ มีหลายชนิด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสิ่งใดก็ตามที่เป็นเครื่องช่วยให้เด็กระดับปฐมวัยมีพัฒนาการดังกล่าวแล้ว ก็นับว่าเป็น “สื่อ” ได้ อันได้แก่

1. ครู ครูเป็นสื่อที่นับได้ว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวต่างๆ ในการเรียนรู้ และเป็นสื่อที่จะนำสื่ออื่นให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน หากปราศจากครูการเรียนการสอนก็จะไม่มีผลแก่เด็กในวัยนี้อย่างแน่นอน
2. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ สื่อชนิดนี้ครูหรือผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องจัดทำขึ้น เพราะมีอยู่แล้วตามธรรมชาติเพียงแต่ผู้ใช้จะต้องเลือกให้ถูกต้องตามความมุ่งหมาย
3. สื่อที่ต้องจัดทำขึ้น สื่อชนิดนี้มีมากมายหลายชนิด ได้แก่ ของจริง ของจำลอง ภาพถ่าย ภาพวาด บัตรคำ เกม กิจกรรม ฯลฯ

การที่จะนำสื่อไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กอนุบาลนั้นควรจะต้องเข้าใจระดับความสามารถ ความสนใจ และสมาธิของเด็กในวัยนี้ก่อน และพยายามคัดเลือกสื่อที่จะเอื้อต่อการพัฒนาด้านภาษาของเด็ก ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยพิจารณาว่า สื่อต่างๆ จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนได้คุ้มกับเวลาที่จะเสียไปหรือไม่เพียงใด และผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะในด้านใด เมื่อพิจารณาแล้ว จึงคัดเลือกสื่อต่างๆ ไปใช้ และสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่าได้รับความพึงพอใจหรือตอบสนองเป็นประการใด

กิตติมา ปรีดีศิลป (2532 : 68) สรุปความหมายของสื่อการสอนว่า หมายถึง วัสดุสิ่งของ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่างๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี แนวทางการใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ควรจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการสอน เพื่อช่วยในการจัดหาและความสะดวกในการใช้
2. แบ่งแยกสื่อเป็นประเภทๆ และเป็นรายวิชา เพื่อสะดวกแก่การใช้
3. จัดหาสื่อที่ทันสมัยและปรับปรุงสื่อที่มีอยู่แล้วให้ใช้ได้

4. สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการสื่อการสอนของรายวิชาต่างๆ
5. จัดอบรมครูให้มีความรู้ ทักษะในการใช้ รักษาและซ่อมแซม
6. กระตุ้นให้ครูและนักเรียนสนใจการใช้สื่อการเรียนการสอนได้มากยิ่งขึ้น
7. สถานที่ควรจัดให้เพียงพอกับประเภทของสื่อ
8. ควรมีบุคลากรเพื่อรับผิดชอบในการจัดหาและบริการให้มีประสิทธิภาพ
9. จัดสอนให้ครูรู้จักทำสื่อการสอนประเภทที่สามารถทำขึ้นเองได้

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 68) แบ่งสื่อการเรียนการสอนสำหรับชั้นอนุบาลไว้ 3 ประการ คือ

1. ประเภทวัสดุ เช่น สี กระดาษ ชอล์ก แผ่นภาพ ฯลฯ
2. ประเภทอุปกรณ์ คือ สื่อที่เป็นเครื่องมือ เช่น วิทยุ ทีวีโอ กระดานดำ ฯลฯ
3. ประเภทวิธีการ กระบวนการจัดกิจกรรม ได้แก่ การสาธิต ทดลอง เช่น เกม

บทบาทสมมติ

นอกจากนี้ สุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542 : 44-45) ยังได้สรุปถึงลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี ว่าควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ปลอดภัย ไม่มีส่วนผสมของสารพิษเจือปน ไม่มีโลหะปลายแหลมคมเป็นส่วนประกอบ ออกแบบประณีต มีความแข็งแรงคงทนไม่ชำรุด แตกหักง่าย
2. ประโยชน์ ต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้เรียนรู้และใช้ความคิดที่เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจของเด็ก

2.1 ช่วยสร้างความสนใจให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น มีสีสันสวยงามสะดุดตา นอกจากนี้ เด็กวัยนี้ยังชอบสื่อที่เคลื่อนไหวได้

2.2 ช่วยกระตุ้นพัฒนาการด้านการรับรู้ การจำแนก การเปรียบเทียบ การมองเห็นความสัมพันธ์ การเรียงลำดับ และส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดและจินตนาการที่จะเล่นอย่างริเริ่มสร้างสรรค์หรือแก้ปัญหา เช่น เป็นสื่อที่เด็กดึง ถอด ต่อ เป็นรูปต่างๆ ได้ตามความพอใจ เด็กวัยนี้รับรู้ส่วนรวมก่อนส่วนย่อยและแยกสิ่งต่างๆ ที่เห็นโดยสังเกตสีก่อนรูปร่าง

2.3 ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว และการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งช่วยพัฒนาประสาทตาและมือให้สัมพันธ์กัน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนอ่านเขียนต่อไป

3. ประหยัด สื่อที่จะสร้างหรือเลือกให้เด็กต้องคำนึงถึงความประหยัดเงิน ราคาไม่แพง ประหยัดในแง่วัสดุ ใช้เศษวัสดุหรือวัสดุเหลือใช้ และวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
4. ประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้ดังนี้

4.1 มีความยากง่าย เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ถ้าง่ายเกินไปเด็กก็เบื่อไม่อยากเล่น หรือถ้ายากเกินไปเด็กเล่นแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ เด็กจะรู้สึกท้อถอย

4.2 ใช้ประโยชน์ได้หลายกิจกรรมหรือนำมาดัดแปลงใช้ประโยชน์ได้หลายโอกาส เช่น สื่อของเล่นที่เป็นภาพ อาจนำมาให้เด็กสังเกตรายละเอียด เล่าเรื่องราวให้จับคู่ภาพเหมือน ให้แยกภาพที่แตกต่างกัน ให้จำแนกประเภท ฯลฯ ไม้บล็อก อาจนำมาให้เด็กจำแนกสี ขนาด นับจำนวนหรือสร้างสรรค์เป็นรูปต่างๆ

4.3 ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สื่อทุกชิ้นควรแนะนำหรืออธิบายวิธีเล่น ตลอดจนข้อควรระวังในการเล่นให้เด็กเข้าใจเสียก่อน โดยเฉพาะชิ้นใหม่ที่เด็กยังไม่เคยเล่น หลังจากเด็กเรียนรู้วิธีเล่นแล้ว ครูควรเปิดโอกาสอย่างเต็มที่ให้เด็กได้ฝึกสังเกตและต้องสัมผัสด้วยวิธีการต่างๆ อย่างอิสระบ้าง

4.4 มีความคงทน สามารถใช้จัดกิจกรรมได้หลายครั้ง โดยไม่เสื่อมสภาพหรือชำรุดได้ง่าย

สรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอนมีความจำเป็นในการนำมาใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอนมาก โดยเฉพาะในระดับอนุบาล การเรียนรู้ของเด็กระดับปฐมวัย เกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว การใช้สื่อการเรียนการสอนจะช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ ในการเลือกสื่อการเรียนการสอน ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถ ความสนใจของเด็ก สื่อมีความปลอดภัยไม่เกิดอันตรายต่อเด็ก การตอบสนองที่เหมาะสมกับความสนใจของเด็กจะช่วยให้เด็กเล่นอย่างมีความสุข และช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กอีกด้วย

3.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) เป็นความสนใจในเรื่องพัฒนาการทางด้านทักษะและความรู้ของนักเรียนแต่ละคน สุมณฑา จุลชาติ. (2546 : 38) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่า หมายถึง พัฒนาการของนักเรียนที่แสดงออกทางคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ด้าน คือ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม – จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อประสิทธิผลของโรงเรียน นอกจากนี้ สุมณฑา จุลชาติ (2546 : 37. อ้างอิงจาก บุญเรือง ศรีเหรียญ. 2542 : 14-15) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีคุณภาพในแง่ที่เป็นผู้พัฒนาคน มีความสามารถและทักษะเชิงกระบวนการในการดำรงชีวิต มีสุขภาพพลานามัยและบุคลิกภาพดี พัฒนางานมีทักษะกระบวนการทำงานและมีความสามารถในการ จัดการพัฒนาสังคม มีเจตคติ คุณธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและร่วมพัฒนาสังคม โดยการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านที่เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อกันเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่พึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยเป็นการจัดที่มุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ดังนั้น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ให้ความหมายไว้ว่าผลของการเรียนรู้หรือพัฒนาการโดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 11) ซึ่งควรยึดหลักการประเมินดังนี้

1. ต้องประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินต้องมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันของเด็ก โดยจัดการประเมินให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวัน
4. จัดทำการประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การเลือกใช้เครื่องมือและการจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

5. ไม่ใช้การประเมินด้วยแบบทดสอบ เพราะไม่เหมาะสมกับวัยและระดับพัฒนาการของเด็กอายุ 3-6 ปี การประเมินเด็กควรจะขึ้นอยู่กับแหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้านมิใช่ขึ้นอยู่กับคะแนนสอบ

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540 : 31-34) ยังได้กล่าวถึง การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กวัย 3-6 ปี จะยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ครูจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตน และพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการ จากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงาน สามารถบอกได้ว่า เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยครูในการวางแผนการจัดกิจกรรม ซึ่งให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กวัยนี้ได้อีกด้วย

จะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลของการที่นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน

3.2 ด้านค่าใช้จ่าย

จากทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดของ E. Jerome Mc Carthy (มนต์ชิตา นุปผาคำ. 2543:37; อ้างอิงจาก Mc Carthy. 1989:54) มีด้านราคาซึ่งเป็นคุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาเป็นต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) กับราคา (Price) ผลิตภัณฑ์นั้น ถ้า

คุณค่าสูงกว่าราคาเขาก็จะตัดสินใจซื้อ ในการนำแนวคิดของ ทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดนี้มาใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านค่าใช้จ่าย สามารถประยุกต์แนวคิดได้กับหลักการ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 11) ได้ระบุว่า ในการศึกษาต้นทุนของการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนการศึกษาและการจัดทรัพยากร รวมทั้งพิจารณาให้เงินช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษาถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศนั้น จำเป็นที่จะต้องพิจารณาในแง่ของต้นทุนในสังคม ดังนั้นต้นทุนทางการศึกษาจึงประกอบด้วย ต้นทุน 3 ส่วน คือ

1. ต้นทุนของสถาบันหรือผู้บริหารทางการศึกษา
2. ค่าใช้จ่ายของผู้รับบริการทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน
3. ค่าเสียโอกาสของนักเรียนในการศึกษาระดับประถมศึกษา

สุณี ฉัตราคม และ เสาวณี เกรียร์ (2537 : 61-62) ได้กล่าวถึงต้นทุนทางการศึกษาของรัฐ (Public Cost) คือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ให้โดยรัฐบาลซึ่งนำมาจากรายได้ จากภาษี เงินกู้ยืมและรายได้อื่นๆ ของรัฐ ส่วนต้นทุนส่วนตัว (Private Cost) เป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้จ่ายคือตัวนักเรียน นักศึกษา และครอบครัว ตัวอย่าง เช่น ค่าธรรมเนียมต่างๆ ของสถานศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าซื้อเครื่องแบบ ค่าอัตราและค่าวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ เป็นต้น สิ่งที่ต้องระวังก็มี เช่น เงินอุดหนุน (Subsidy) ของรัฐที่ให้กับโรงเรียนหรือวิทยาลัยเอกชนบางแห่งที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐซึ่งรายการนี้จะถูกรวม อยู่ในต้นทุนของรัฐอยู่แล้ว ไม่ควรนำมานับ เป็นต้นทุนส่วนตัวอีก ต้นทุนของรัฐและต้นทุนส่วนตัวเหล่านี้เมื่อรวมกันจะถูกเรียกว่าต้นทุนทางสังคม (Social Cost)

สุณี ฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์ (2537 : 64) กล่าวว่า การลงทุนส่วนตัว (Private Cost) ประกอบด้วยค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าแบบเรียน ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ค่าเครื่องแบบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักเรียนซึ่งผู้ปกครองเสียค่าใช้จ่าย ในการให้โอกาสทางการศึกษา แก่บุตรหลานของตน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 12-19) ได้ให้คำจำกัดความของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนนี้คิดจากเงินค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ระดับประถมศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน (ในกรณีที่นักเรียนต้องเสียค่าเล่าเรียน) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา และค่าหนังสือ ค่าพาหนะในการเดินทางไปโรงเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมต่างๆ และอุปกรณ์การเรียนทุกชนิด

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนคิดจากเงินที่จ่ายไปเพื่อการศึกษา ระดับประถมศึกษา จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงอื่นๆ ในกรณีที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่เสียเป็นประจํา รวมถึงค่าชุดกีฬา ถุงเท้า รองเท้านักเรียน รองเท้ากีฬา ค่าพาหนะเดินทาง และค่าขนม

3. ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ กระเป๋านักเรียน หนังสือเรียน สมุด ดินสอ ไม้บรรทัด ยางลบ ปากกา ดินสอสี และวัสดุอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ค่าใช้จ่ายลงทุนเพื่อการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่าใช้จ่ายที่สถานศึกษาใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งรัฐหรือเอกชนเป็นผู้ลงทุนแบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Capital Cost) เช่น ค่าที่ดิน ค่าก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบและค่าอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (Recurrent Cost) เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนครู และบุคลากรในโรงเรียน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่าย ที่ผู้ปกครองต้องจ่ายในการศึกษาแก่นักเรียนซึ่งผู้ปกครองเป็นผู้ลงทุน ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่ากิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546 : 6) ยังได้กำหนดถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนเอกชน ดังนี้

1. ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ ในระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า มีค่าบำรุงการศึกษาไม่เกินปีละ 1,200 บาท ค่าสมัครเข้าเรียนไม่เกิน 50 บาท ค่าขึ้นทะเบียนหรือค่าลงทะเบียนแรกเข้าไม่เกิน 100 บาท ค่าบำรุงห้องสมุดไม่เกินปีละ 200 บาท ค่าบำรุงสุขภาพ หรือห้องพยาบาลไม่เกินปีละ 200 บาท ค่าภาคปฏิบัติหรือวัสดุฝึกหัดหรืออุปกรณ์การศึกษาไม่เกินปีละ 500 บาท หรือหน่วยเรียนเรียนละไม่เกิน 50 บาท ส่วนระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่า มีค่าบำรุงการศึกษาไม่เกินปีละ 4,000 บาท ค่าสมัครเข้าเรียนไม่เกิน 100 บาท ค่าขึ้นทะเบียนหรือค่าลงทะเบียนแรกเข้าไม่เกิน 100 บาท ค่าบำรุงห้องสมุดไม่เกินปีละ 200 บาท ค่าบำรุงสุขภาพ หรือห้องพยาบาลไม่เกินปีละ 200 บาท ค่าภาคปฏิบัติหรือวัสดุฝึกหัดหรืออุปกรณ์การศึกษาไม่เกินปีละ 600 บาท หรือไม่เกินหน่วยการเรียนละ 50 บาท ค่าห้องทดลองไม่เกินปีละ 400 บาท ค่าลงทะเบียนรายวิชาไม่เกินหน่วยการเรียนละ 100 บาท ค่าสอบแก้ตัวไม่เกินหน่วยการเรียนละ 5 บาท

2. ประเภทและอัตราเงินค่าเล่าเรียนในสถานศึกษาของเอกชนประเภทสามัญศึกษาค่าธรรมเนียมการเรียนในระดับอนุบาลหรือเทียบเท่าไม่เกินปีละ 9,000 บาท ระดับประถมศึกษาหรือ

เทียบเท่าไม่เกินปีละ 9,000 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าไม่เกินปีละ 10,000 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าไม่เกินปีละ 10,000 บาท

อาจกล่าวได้ว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่ผู้ปกครองต้องใช้จ่ายเกี่ยวกับ การให้การศึกษาแก่นักเรียน (รัตนสภา ตันตปากุล. 2541 : 5-6) ประกอบด้วย

ค่าเล่าเรียน หมายถึง ค่าเล่าเรียนปกติ (ค่าบำรุงการศึกษา) ค่าเรียนวิชาสามัญพิเศษหลังเลิกเรียน ค่าเรียนวิชาพิเศษ เช่น คณิต ว่ายน้ำ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ที่โรงเรียนจัดหรือเรียนที่อื่น

ค่าธรรมเนียม หมายถึง ค่าประกันของเสียหาย ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงห้องพยาบาล ค่าตรวจสอบสุขภาพ ค่าเครื่องใช้แรกเข้าเรียน เช่น ที่นอน หมอน ชุดนอน ฯลฯ ค่าซักฟอก ที่โรงเรียนเรียกเก็บ

ค่าอาหารกลางวัน หมายถึง ค่าอาหารที่โรงเรียนจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนรวมถึงค่าอาหารเสริม และเงินค่าขนมที่ผู้ปกครองนักเรียนจ่ายให้นักเรียน

ค่าหนังสือ สมุดเครื่องเขียน วัสดุ และอุปกรณ์ หมายถึง ค่าหนังสือเรียนหนังสืออ่านประกอบ ค่าสมุด กระดาษรายงาน แบบฝึกหัด ค่าเครื่องเขียน เช่น ดินสอ ปากกา ยางลบ สี ฯลฯ ค่าอุปกรณ์ เช่น เครื่องดนตรี กีฬา ฯลฯ

ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและของใช้ หมายถึง ค่าเสื้อผ้าชุดนักเรียน ค่าเสื้อผ้าชุดกีฬา ค่าเสื้อผ้าชุดเชียร์กีฬา ชุดว่ายน้ำ ค่าเสื้อผ้าชุดแสดงกิจกรรมต่างๆ ค่าเข็มขัดและเครื่องหมายต่างๆ ค่ารองเท้า ถุงเท้า ค่ากระเป๋าหนังสือ ค่าของใช้ส่วนตัว เช่น กระติกน้ำ แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน กล่องอาหาร เป็นต้น

ค่ากิจกรรมนักเรียน หมายถึง ค่าทัศนศึกษาที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ค่างานรื่นเริง ค่าบัตรชมรายการต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

เงินบริจาค หมายถึง เงินที่ผู้ปกครองบริจาคให้โรงเรียน นอกเหนือจากค่าบำรุงการศึกษารวมถึงเงินบริจาคทำบุญโดยผ่านโรงเรียน

สรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่จ่ายให้บุตรหลานในการเรียนหนังสือ เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า ค่าเครื่องแต่งกายและของใช้ ค่ากิจกรรมนักเรียน เงินบริจาค และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

3.3 ด้านการจัดบริการนักเรียน

จากทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดของ E. Jerome Mc Carthy (มนต์ชิตา บุปผาคำ. 2543:37; อ้างอิงจาก Mc Carthy. 1989:54) ด้านการจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) เป็นช่องทางการจัดจำหน่าย หรือเส้นทางที่สินค้าและบริการถูกเปลี่ยนมือไปยังตลาดสู่ผู้บริโภค ในระบบช่องทางการจัดจำหน่าย จึงประกอบด้วย ผู้ผลิต คนกลาง และผู้บริโภค ในแนวคิดเช่นนี้ สามารถนำมาใช้กับการ

จัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการจัดบริการนักเรียน ซึ่งจัดบริการให้แก่เด็กปฐมวัย ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวก ปลอดภัย และให้มีผลเต็มที่ต่อการเพิ่มพูนความสมบูรณ์และประสบการณ์ชีวิตโดยตรงแก่นักเรียนเป็นอย่างดีและทั่วถึง นอกเหนือกิจกรรมการเรียนการสอน งานบริการนักเรียนที่โรงเรียนจัดให้ ได้แก่ การบริการด้านสุขภาพอนามัย การบริการด้านความปลอดภัย การบริการด้านโภชนาการ และการบริการด้านแนะแนวผู้ปกครอง

3.3.1 การบริการด้านสุขภาพอนามัย

งานบริการด้านสุขภาพอนามัย ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา ซึ่งโรงเรียนจะจัดบริการให้แก่เด็กเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

บราวเนลล์ (ดวงใจ ตระกูลช่าง. 2538 : 30 ; อ้างอิงจาก Brownell. 1980 : 256) กล่าวว่า การจัดสุขภาพอนามัยนักเรียน หมายถึง กิจกรรมการบริการที่จัดขึ้นเพื่อตรวจสอบสุขภาพนักเรียน ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ส่งเสริมการเฝ้าระวังรักษาสุขภาพ วางโครงการช่วยเหลือเด็กพิการ ป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บ และให้การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนที่เจ็บป่วยฉุกเฉินประจำวัน

นอกจากนี้ เดคเคอร์ และ เดคเคอร์ (Decker and Decker. 1997) ได้กล่าวถึงการจัดบริการด้านสุขภาพว่า เป้าหมายในการจัดโครงการ คือ การจัดดูแลสุขภาพเด็กในกิจวัตรประจำวัน ป้องกันปัญหาสุขภาพ รวมทั้งปัญหาสุขภาพจิต และการร่วมมือกับผู้ปกครองในการวางแผนด้านสุขภาพของเด็ก

จะเห็นได้ว่า การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนครอบคลุมภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน และครูที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็นใหญ่ๆ คือ ป้องกัน แก้ไข และพัฒนา (Prevention, Curation and Development)

ขอบข่ายของการบริการด้านสุขภาพอนามัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 16-22) ได้กล่าวถึงขอบเขตของงานด้านสุขภาพไว้ 7 งานด้วยกัน คือ การตรวจสุขภาพ การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง การป้องกันอุบัติเหตุ และการปฐมพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อภายในสถานศึกษา การให้ภูมิคุ้มกันโรค การบันทึกสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพจิต ซึ่งสอดคล้องกับ อาภรณ์ เลิศสุโกวณิชย์ (2537 ข : 129-130) กล่าวถึงขอบข่ายการบริการด้านสุขภาพและวิธีดำเนินงานบริการในสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1) การตรวจสุขภาพ การตรวจสุขภาพเป็นการบริการในระยะเริ่มแรกที่เด็กเข้ามาในสถานศึกษาจนถึงจบการศึกษา การตรวจสุขภาพในระยะเริ่มแรกเป็นการตรวจหาข้อบกพร่อง

1) การตรวจสุขภาพ การตรวจสุขภาพเป็นการบริการในระยะเริ่มแรกที่เด็กเข้ามาในสถานศึกษาจนถึงจบการศึกษา การตรวจสุขภาพในระยะเริ่มแรกเป็นการตรวจหาข้อบกพร่องหรือความผิดปกติของสุขภาพเด็ก ซึ่งถ้าพบจะง่ายต่อการรักษาและป้องกัน การตรวจสุขภาพในที่นี้หมายถึง การตรวจความสะอาดของร่างกาย การวัดสายตา การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง และการตรวจสุขภาพฟัน การตรวจสุขภาพควรทำเป็นประจำทุกวัน โดยครูหรือผู้ดูแลเด็ก ส่วนการตรวจสุขภาพร่างกายในระยะที่สถานศึกษากำหนด และเมื่อเจ็บป่วยเป็นหน้าที่ของแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัย

2) การจัดห้องพยาบาล สำหรับการดูแลเด็กเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ ที่ห้องพยาบาล ควรมีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำ ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่ ครู ผู้ดูแลเด็กจะต้องมีความรู้ในการดูแลและให้การปฐมพยาบาลเด็กในเบื้องต้น ที่ห้องพยาบาลจะต้องมีตู้ยาและอุปกรณ์การปฐมพยาบาล มียาสามัญเบื้องต้น มีเตียงพยาบาล

3) การควบคุมโรคติดต่อ หากมีโรคติดต่อเกิดขึ้นและมีเด็กที่เจ็บป่วยเป็นโรคติดต่อ จะต้องให้ผู้ปกครองดูแลรักษาเด็กและหยุดอยู่กับบ้านจนกว่าจะหายขาด จึงรับเด็กเข้าสู่สถานศึกษา นอกจากนั้น ต้องจัดให้มีการให้ภูมิคุ้มกันโรคติดต่อแก่เด็กเมื่อมีการระบาดของโรค ทั้งนี้ ต้องแจ้งและขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน

4) การจัดสุขาภิบาลในสถานศึกษา โดยดูแลให้อยู่ในสถานที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัย ปราศจากโรคภัยและอุบัติเหตุ

3.3.2 การบริการด้านความปลอดภัย

งานความปลอดภัยในสถานศึกษาปฐมวัยเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริการสถานศึกษาไม่สามารถละเลยได้ เนื่องจากปัจจุบันระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยภายในสถานศึกษา และการป้องกันมิให้เด็กมีอันตรายจากสิ่งต่างๆ ในขณะที่เด็กอยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา ถูกกำหนดบังคับใช้ทั้งสถานศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศ

อารมณ สุวรรณपाल (2537 : 133) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การบริการความปลอดภัยในสถานศึกษาปฐมวัยไว้ ดังนี้

- 1) ป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นต่อเด็ก บุคลากร ในสถานศึกษา
- 2) รักษาความปลอดภัยให้แก่เด็ก บุคลากรขณะที่อยู่ในสถานศึกษา ขณะเดินทางไปและกลับระหว่างบ้านและสถานศึกษา
- 3) ให้ความรู้ในการป้องกันรักษาความปลอดภัยให้แก่ตนเองและผู้อื่น
- 4) ปลุกฝังนิสัยในเรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่ทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่นให้เกิดเป็นนิสัยที่ดีและมีเจตคติที่ดีในเรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัย

5) สร้างความมั่นใจและความสบายใจให้แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก

ขอบข่ายการบริการด้านความปลอดภัย

ในโรงเรียนอนุบาลมีปัญหาด้านความปลอดภัยที่พบบ่อยครั้ง โดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นเด็กเล็ก มักจะได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุเป็นส่วนใหญ่ สมใจ ทิพย์ชัยเมธา (2529 : 551) ได้กล่าวถึงเรื่องสวัสดิศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยว่า ภายในโรงเรียนควรมีการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น เช่น อุบัติเหตุจากปลั๊กไฟ สิ่งที่มีอันตรายต่างๆ ควรเก็บให้พ้นมือเด็ก โรงเรียนควรให้สวัสดิศึกษาในกิจกรรมประจำวันแก่เด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งหมายถึงกิจกรรมที่เด็กๆ ต้องทำซ้ำๆ อยู่ทุกวัน ครูต้องพยายามแนะนำให้เด็กสามารถทำได้ถูกต้อง เช่น การใช้เก้าอี้ เมื่อเลิกนั่งเก้าอี้ควรเลื่อนเก้าอี้เข้าใต้โต๊ะทันที การเก็บของเล่นเมื่อเลิกเล่นแล้ว การใช้ห้องน้ำ การขึ้นลงบันได การใช้เครื่องเล่นสนาม การเล่นกับเพื่อน สิ่งเหล่านี้หากเด็กกระทำอย่างรีบร้อนรุนแรง ไร้ระมัดระวังอาจเกิดอันตราย บาดเจ็บได้

การรักษาความปลอดภัยในด้านอาคารและในบริเวณอาคาร สนามเด็กเล่น การจราจรภายในโรงเรียน และระบบการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน ระหว่างนักเรียนกับบุคลากรภายในโรงเรียน ได้อย่างทันท่วงที หากเกิดเหตุการณ์ใดๆ ขึ้น (ดวงใจ ตระกูลช่าง. 2538 : 32) โดยโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมความปลอดภัยทุกๆ ด้าน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน กิจกรรมต่างๆ มีดังนี้ (สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์. 2545 : 134)

1) การจัดบริการส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน อาจกระทำดังนี้

1.1) การจัดนิทรรศการความปลอดภัย จัดหาแหล่งความรู้ด้านความปลอดภัยในทุกๆ ด้าน

1.2) การจัดทำป้ายประกาศ เพื่อเตือนเด็กนักเรียนให้ปฏิบัติหรือระวังไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับสิ่งที่อแหลมต่ออันตรายต่างๆ เพื่อเตือนใจนักเรียนอยู่เสมอ

1.3) การตรวจตราและสอดส่อง เพื่อไม่ให้นักเรียนนำวัตถุหรือสิ่งของที่เกดภัยหรืออันตรายเข้ามาในโรงเรียน

1.4) การรายงานอุบัติเหตุเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น

2) การจัดบริการรถโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองและเพื่อความปลอดภัยของเด็ก โรงเรียนที่มีบริการรถโรงเรียนรับ-ส่งนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลการขึ้นและลงรถ นอกจากการจัดบริการรถโรงเรียนอย่างปลอดภัยแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ การควบคุมดูแลการข้ามถนนอย่างปลอดภัย

3) การจัดบริการความปลอดภัยในสนามเด็กเล็ก ควรปฏิบัติดังนี้

3.1) จัดครูเวรคอยควบคุมดูแลการเล่นของเด็กให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้ม

3.2) หมั่นตรวจตราสภาพของอุปกรณ์ในสนามเด็กเล่นอยู่เสมอ หากชำรุดควรรีบส่งซ่อมทันที เพื่อป้องกันไว้ก่อนที่จะเกิดอันตรายขึ้น

3.3) เก็บเศษวัสดุอันอาจเกิดอันตราย เช่น เศษแก้ว เศษไม้เพื่อป้องกันการทิ่มแทงและเศษอาหาร เช่น เปลือกกล้วยเพื่อป้องกันการลื่นล้ม

3.4) หมั่นปรับปรุงพื้นที่สนามให้อยู่ในสภาพที่ดี ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อและไม่เอะอะแอะ เพื่อป้องกันการลื่นล้ม

3.5) ให้เด็กเข้าใจตรงกันว่า นอกจากการใช้สนามเด็กเล่นตามกำหนดเวลาแล้ว ควรจะมีครูหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคอยดูแลการเล่นด้วย จึงจะเล่นอุปกรณ์ต่างๆ ได้

4) การจัดบริการป้องกันอัคคีภัยและฝึกหนีไฟ

อัคคีภัยอาจเกิดขึ้นได้ในโรงเรียน เช่น เกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร เด็กจำนวนมากอาจได้รับอันตรายเกิดการบาดเจ็บหรือถึงตายได้ โรงเรียนควรวางมาตรการป้องกันอัคคีภัยไว้ให้ดี และมีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โรงเรียนควรจัดหาเครื่องดับเพลิงไว้ให้พร้อมอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรติดตั้งสัญญาณเตือนภัยไว้ด้วย ประตู หน้าต่าง ทุกบานในโรงเรียนควรติดตั้งให้ผลักออกสู่นอกห้องเรียน บันไดโรงเรียนควรใช้วัสดุทนไฟและมีแสงสว่างเพียงพอ อาคารเรียนที่มีความสูงตั้งแต่ 2 ชั้นขึ้นไป ควรมีบันไดหรือทางหนีไฟ และควรให้อยู่ห่างกันมากที่สุด ส่วนในด้านการเตรียมพร้อม ควรมีการฝึกหนีไฟอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความเคยชิน ไม่ตื่นเต้น ตกใจ

3.3.3 การบริการด้านโภชนาการ

งานโภชนาการของสถานศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กเพราะเป็นช่วงที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็ว การเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็กจะเป็นไปได้ด้วยดีเมื่อเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง (อารมณ สุวรรณपाल. 2537 : 118)

ยุพดี กาญจนัญญัติ (2529 : 618) ได้ให้หลักการจัดบริการอาหารในสถานศึกษาปฐมวัยไว้ว่า ต้องมีประโยชน์ ประหยัด และปลอดภัย โดยการยัดอาหารหลัก 5 หมู่ ที่มีในท้องถิ่น นอกจากนั้นต้องสามารถจัดรายการอาหารได้อย่างประหยัดเงิน เวลา แรงงาน รวมทั้งอาหารที่จัดต้องมีความปลอดภัยในการบริโภคคือไม่เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ รักวิชัย (2535 : 61-65) ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยเป็นวันที่ต้องการอาหารถูกสัดส่วน และปริมาณเพียงพอ นอกจากอาหารจะมีคุณค่าแล้ว ควรให้เด็กได้รับอาหารในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2536 : 167) ได้ให้หลักการจัดบริการให้อาหารสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ไว้ดังนี้

- 1) จัดอาหารให้มีคุณค่า ได้สารอาหารครบ 5 หมู่ ในแต่ละมื้อ
- 2) จัดอาหารให้น่ารับประทานที่มีสีสันทนพอสมควร สับเปลี่ยนหมุนเวียนไม่จำเจ
- 3) ลักษณะของอาหารจัดได้เหมาะกับวัย
- 4) ฝึกให้ดื่มนมเป็นประจำ อย่างน้อยวันละ 1-2 แก้ว
- 5) ฝึกหัดมารยาทในการรับประทานอาหาร

นอกจากนี้ เดคเคอร์ และ เดคเคอร์ (รังสิมา ทวีศรี. 2545 : 46 ; อ้างอิงจาก Decker and Decker. 1997) ยังได้กล่าวถึงการจัดบริการด้านโภชนาการ ว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อคุณภาพของการจัดหลักสูตรเด็กก่อนวัยเรียน ในการบริการด้านโภชนาการนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากในหลักสูตรเด็กเล็ก ด้วยเหตุผล 2 ข้อ คือ 1) ในหลักสูตรเด็กก่อนวัยเรียน จำเป็นต้องจัดอาหารที่มีสารอาหารครบถ้วนให้แก่เด็ก ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ของสารอาหารที่เด็กต้องการและ 2) ประสบการณ์การกินในวัยเด็กจะมีผลต่อบริโภคนิสัยของเด็กในระยะยาวต่อไป ดังนั้น บุคลากรที่จัดโปรแกรมต้องรู้ถึงปริมาณสารอาหารที่เด็กต้องการ ว่าต้องจัดอาหาร ของว่างในแต่ละมื้ออย่างไรให้เหมาะสมตามหลักโภชนาการ

3.3.4 การบริการด้านแนะแนวผู้ปกครอง

งานบริการแนะแนวนั้น เป็นงานหนึ่งที่อยู่ในงานบริการนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญมากดังที่ได้กล่าวไว้ การแนะแนวนั้นเป็น Universal Need ดังนั้น โรงเรียนจึงควรจัดบริการแนะแนวขึ้น การทำงานแนะแนวนี้อาจประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้นั้น กอร์ตัน (Gorton. 1983 : 381-382) ให้ความเห็นว่าโรงเรียนควรต้องจัดบริการต่างๆ หลากๆ อย่างเกี่ยวกับบริการแนะแนว โดยเฉพาะการจัดบริการแนะแนวให้กับผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา นั้น นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เมื่อผู้ปกครองได้รับความรู้หรือประโยชน์จากการได้รับบริการแนะแนวของทางโรงเรียนแล้ว สามารถนำมาใช้ในการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของตนเอง ให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงสุด อันเป็นไปตามอุดมการณ์ในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรที่จะได้จัดบริการแนะแนวผู้ปกครองในเรื่องราวต่างๆ ดังนี้

- 1) ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องของพัฒนาการของเด็ก
- 2) ให้คำปรึกษา (Counseling) เกี่ยวกับข้อคิดเห็นอันจะช่วยให้เด็กมีความเจริญก้าวหน้าไปสู่การมีศักยภาพสูงสุด
- 3) จัดให้บริการสนทนาต่างๆ แก่ผู้ปกครอง

4) บริการรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลต่างๆ ที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครอง

การจัดบริการแนะแนวแก่ผู้ปกครองนักเรียน ดวงใจ ตระกูลช่าง. (2538 : 71) พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการด้านแนะแนวให้แก่ผู้ปกครอง เพราะทำให้ผู้ปกครองได้รับทราบพัฒนาการทางด้านการต่างๆ ของบุตรหลานของตนเอง สามารถส่งเสริมลักษณะที่ดีและแก้ไขข้อบกพร่องของบุตรหลานของตนเองได้อย่างถูกต้อง และทำให้สามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กๆ ทั้งที่โรงเรียน และบ้านอย่างเหมาะสมกับตัวเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาที ประสงค์ (2524) ที่ได้ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาลของโรงเรียน 3 แห่ง คือ โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนสมาคม-มูลนิธิ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าถ้าเด็กได้ฝึกความพร้อมจะมีพัฒนาการด้านต่างๆ ได้เห็นจริงต้องให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมทุกชนิด อีกทั้งทางโรงเรียนได้จัดบริการแนะแนวผู้ปกครองนักเรียน โดยยึดมาตรฐานที่ 8 ที่กำหนดให้มีบริการแนะแนวผู้ปกครองเพื่อความร่วมมือและประสานระหว่างบ้านกับโรงเรียน ในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน

สรุปได้ว่า การจัดบริการนักเรียนในระดับปฐมวัยเป็นการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย เป็นการพัฒนาความสมบูรณ์และเป็นการจัดประสบการณ์ชีวิตให้กับเด็ก โดยแบ่งเป็นการบริการสุขภาพอนามัย ควรได้ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพ มีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงเป็นประจำ มีการป้องกันอุบัติเหตุและควบคุมโรคติดต่อให้ภูมิคุ้มกันโรค บันทึกสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพจิต การบริการด้านความปลอดภัย ด้วยการให้โรงเรียนกำหนดนโยบาย ออกกฎระเบียบข้อบังคับ วางแผนดำเนินงานและติดตามผล จัดประกันอุบัติเหตุ ประกันภัย จัดทำแผนการหนีไฟ เป็นต้น ด้านโภชนาการต้องจัดอาหารที่มีคุณค่ามีสารอาหารครบถ้วน 5 หมู่ อาหารเหมาะสมกับเด็ก ไม่จําเจ ให้เด็กได้ดื่มนมทุกวัน พร้อมทั้งฝึกมารยาทการรับประทานอาหารด้วย และด้านการจัดบริการด้านแนะแนวแก่ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเกิดการทำงาน ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กในที่สุด

3.4 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

จากทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดของ E. Jerome Mc Carthy (มนต์ชิตา บุญผาคำ. 2543:37; อ้างอิงจาก Mc Carthy. 1989:54) ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรม การซื้อ โดยผู้ผลิตต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมกับลูกค้า ผลิตภัณฑ์คู่แข่ง โดยผู้ผลิตอาจใช้การโฆษณา (Advertising) การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ การตลาดทางตรงเพื่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการตอบสนอง พึงพอใจในการซื้อสินค้าและบริการ ในแนวคิดดังกล่าวนี้ สามารถนำมาใช้กับการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ให้มีส่วนสำคัญในการสร้างความ

เจริญก้าวหน้า ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์ การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนเอง และบุคลากรภายในโรงเรียนกับบุคลากรภายนอกโรงเรียน ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน และได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 215) ได้กล่าวถึงความหมายการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้ว่า “การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือที่ดีในการบริหารโรงเรียน”

นอกจากนี้ อภัยศรี พลอดเปลี่ยว (2533 : 17) ได้สรุปความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้ว่า คือ การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่อยู่ภายในโรงเรียน กับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ หรือกับผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษา รวมทั้งองค์การ หรือบุคคลภายนอกที่มีส่วนสัมพันธ์กับโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องรับใช้หรือให้บริการ โดยดำเนินงานอย่างมีแผนต่อเนื่องและเป็นกระบวนการไม่ตรีสัมพันธ์สองทางซึ่งสอดคล้องกับ พลอนันต์ สุพรรณเกษย์ (2543 : 8) ; ปัญญา ศรีธรรมโรจน์ (2542 : 13) และสมชาย ภูสุโข (2542 : 13) ที่ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ว่าเป็น กระบวนการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันกับบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งบุคคลภายในโรงเรียนและต่อบุคคลภายนอก เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง กระบวนการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนกับกลุ่มบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ให้บรรลุผลสำเร็จตามความต้องการในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ

วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

การประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นการเผยแพร่ให้ความรู้ สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ถูกต้องก่อให้เกิดความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้ดังนี้

วิจิตร อาวะกุล (2539 : 267-268) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีใจความสำคัญว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความเข้าใจแก่นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และประชาชน ให้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน รวมถึงกิจกรรม และ

ระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นการขจัดปัดเป่าความขัดแย้ง และข้อข้องใจทั้งหลายในแง่ต่างๆ ให้หมดไป โดยเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้เป็นไปตามแนวคิดและความต้องการของสังคม โดยถือว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน และเป็นศูนย์กลางการบริการประชาคมทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม และบริการ ซึ่งทำให้ทุกฝ่ายมองโรงเรียนด้วยความชื่นชม นิยมยกย่องและอยากมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียนในการจัดการศึกษา และพัชรา พงษ์ธนาศ (2541 : 19) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอรายงานกิจการต่างๆ ของโรงเรียน ให้บุคคลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้ทราบ ช่วยสร้างศรัทธาและมีส่วนช่วยสนับสนุนให้บุคคลต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ ความใกล้ชิด ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงาน และการอยู่ร่วมกันช่วยป้องกัน แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ อันเกิดจากความไม่เข้าใจ หรือความเข้าใจผิดระหว่างโรงเรียน กับบุคคลต่างๆ และชุมชน ตลอดจนช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจประสานสัมพันธ์ของบุคคลทุกฝ่าย เช่นเดียวกับ สมชาย ภูสุโข (2542 : 17) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนก็เพื่อที่จะให้กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู-อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนที่ใกล้ชิดกับโรงเรียนได้ ทราบถึงวัตถุประสงค์ ระเบียบต่างๆ การดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินงานและสร้างเสริมความสัมพันธ์ ความใกล้ชิด ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทำให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกัน ช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาคือข้อขัดแย้งต่างๆ อันเกิดจากความไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดระหว่างโรงเรียนกับบุคคลต่างๆ และชุมชน ทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อถือ ความนิยม ความศรัทธา อันเป็นแนวทางให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสร้างผลงาน ตลอดจนปกป้องชื่อเสียงและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจประสานสัมพันธ์ของบุคคลทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

สรุป การประชาสัมพันธ์โรงเรียนก็เพื่อที่จะให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชนที่ใกล้ชิดกับโรงเรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ระเบียบต่างๆ ของโรงเรียน อีกทั้งผลการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และสร้างเสริมความสัมพันธ์ ความใกล้ชิด ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงาน และการอยู่ร่วมกัน ช่วยป้องกันแก้ไขปัญหาคือข้อขัดแย้งต่างๆ อันเกิดจากความไม่เข้าใจ หรือความเข้าใจผิดระหว่างโรงเรียน

การประชาสัมพันธ์โรงเรียนถือได้ว่ามีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษา เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการติดต่อสื่อสารในอันที่จะสร้างความเข้าใจอันดี ช่วยให้เกิดการประสานงานได้สะดวก เพราะบุคลากรทั้งภายในและภายนอก

โรงเรียน เช่นผู้ปกครอง ประชาชนสามารถทราบความเคลื่อนไหว การพัฒนาและแนวนโยบายของโรงเรียน ซึ่งวิจิตร อาวะกุล (2534 : 266) กล่าวถึงงานและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียนควรจัดคือ

1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกัน โดยอาศัยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา สังสรรค์
2. สร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนอื่น ๆ ในระหว่างครูทุกระดับชั้นและนักเรียนให้มีความสัมพันธ์ที่ดีอยู่เสมอ
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานของโรงเรียน ครูและผู้ปกครองให้เกิดขึ้น โดยการตั้งสมาคมครูผู้ปกครองขึ้น เพื่อเป็นสื่อเชื่อมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน
4. ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมทั่วไปหรือพยายามให้โรงเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือ หากชุมชนนั้นจัดขึ้นหรือร้องขอความช่วยเหลือ หรือการให้ใช้อาคาร สถานที่ในการจัดงาน
5. จัดตั้งสมาคม ชมรม หรือสโมสรที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และจะต้องเอาใจใส่ การดำเนินการของสมาคมเหล่านี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์
6. ให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สถานที่ของโรงเรียนตามสมควร เช่น ห้องประชุม สนามกีฬา
7. ใช้ทรัพยากรของโรงเรียนที่มีอยู่ให้สนับสนุนความสัมพันธ์กับชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ รักษาความสะอาดของนักเรียน เป็นต้น
8. จัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าร่วมหรือรับประโยชน์โดยตรงบ้าง เช่น การเชิญชวนตัดบาตรปีใหม่ งานรื่นเริง งานพิธีทางศาสนา เป็นต้น
9. เชิญผู้มีประสบการณ์ในชุมชนเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นกรรมการอุปถัมภ์
10. จัดตั้งกลุ่มที่เป็นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น กลุ่มกีฬา กลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น

จะเห็นว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีส่วนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูในโรงเรียน ครูกับนักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง การประชาสัมพันธ์โรงเรียน ทำให้ชุมชนได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวและการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจโรงเรียน

ลักษณะของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

เนื่องจากการประชาสัมพันธ์เป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดมาก เพื่อให้การประชาสัมพันธ์โรงเรียนบรรลุผลดี อัมพรศรี พลอดเปลี่ยน (2533:153 – 156) ได้กล่าวถึงลักษณะของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การดำเนินการทุกวิถีทาง เพื่อ “ ก่อ ” ให้เกิดความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
2. การดำเนินงานทุกอย่าง เพื่อ “ กั้น ” มิให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดการแตกแยกบาดหมางระหว่างโรงเรียนกับประชาชน
3. การดำเนินงาน เพื่อ “ แก่ ” สิ่งที่ผิดพลาดต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกิดขึ้นนั้นให้กลับคืนสู่ สภาพที่ถูกต้องด้วยดีที่สุด
4. การแนะนำต่อฝ่ายบริหาร โรงเรียนให้ได้ทราบลักษณะสภาพความคิดเห็นของประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อโรงเรียนหรือต่อผู้บริหาร โดยตรง
5. การวางแผนการดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในการดำเนินงานอย่างดีที่สุด
6. การประสานงานและส่งเสริมกิจกรรมที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันดีของฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน
7. การจัดการฝึกอบรม ประชุมชี้แจง ให้บุคลากรภายในโรงเรียนทุกคนได้ทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียน และขอให้ทุกคนทำตัวเป็นผู้แทนที่ดีของโรงเรียนด้วย
8. การดำเนินงานติดตามสอบถาม รวมทั้งอบรมให้ครูหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนี้มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ติดต่อสอบถาม รวมทั้งหน้าที่การใช้โทรศัพท์อย่างถูกต้องด้วย
9. การจัดทำระเบียบคำชี้แจงหรือกำหนดข้อปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เพื่อผลดีทางการประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้วย
10. การศึกษา ค้นคว้า วิจัย สืบรวจประชามติ และรับข้อมูลปัญหาทางการประชาสัมพันธ์เพื่อหาทางดำเนินการให้ดีที่สุด
11. การเสนอแนะแนวความคิด และวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ ตลอดจนมาตรการบางอย่างทางด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เป็นประโยชน์ของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม
12. การช่วยให้คำปรึกษาหารือเสนอแนะวิธีการ และนโยบายอันเป็นประโยชน์ให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนเองด้วย
13. การช่วยประสานรอยร้าวหรือจัดความไม่เข้าใจ ความแตกแยก ความหวาดระแวงซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโรงเรียนให้หมดสิ้นหรือลดน้อยลงไปโดยเร็วที่สุด

14. การปกป้องโรงเรียนของตนให้พ้นจากการโจมตีหรือใส่ร้ายป้ายสีอย่างไม่ถูกต้อง การตรวจหรือเขียนสุนทรพจน์ เขียนข่าว และบทความ ทำการแถลงข่าว แก้อั่ว ทุกสิ่งที่จะเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนจะต้องได้รับการผลิตออกไปด้วยความประณีตให้บังเกิดผลดีที่สุด

15. การตรวจ และตัดข่าว ทำสรุปข่าวที่สื่อมวลชนต่าง ๆ ได้เสนอเกี่ยวข้องกับการศึกษา และโรงเรียน รวบรวมไว้ให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้ทราบโดยรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ แล้วรวบรวมเก็บไว้เป็นเอกสารเพื่อใช้งานในโอกาสต่อไปด้วย

16. การผลิตข่าวสาร บทความ ตลอดจนเอกสารทางการประชาสัมพันธ์ออกเผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ

17. การเป็นวิทยากรสนับสนุนการจัดประชุมสัมมนา อภิปรายหรือฝึกอบรมของโรงเรียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน

18. การสำรวจกระแสประชามติในรูปแบบต่าง ๆ หรือโดยการจัดทำกล่องรับความคิดเห็นจากบุคลากรภายในโรงเรียนหรือประชาชนกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำข้อเสนอแนะเหล่านั้นประมวล นำเสนอให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้ทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข หรือดำเนินการในสิ่งที่สมควรได้อย่างถูกต้องด้วย

19. การพยายามแสวงหาช่องทางใหม่ ๆ ในการที่จะใช้สื่อมวลชนต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียนของตนเองให้มากที่สุด

20. การขยายผลการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้เผยแพร่กว้างขวาง สร้างภาพพจน์ความเลื่อมใสศรัทธา และทัศนคติที่ดีให้บังเกิดประโยชน์แก่โรงเรียนได้ทวียิ่งขึ้น

21. การรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและให้คำพยากรณ์หรือความคาดหมายสิ่งที่จะบังเกิดขึ้นภายในโรงเรียน ให้ผู้บริหาร โรงเรียนได้ทราบล่วงหน้า และหาทางป้องกันแก้ไขแต่เนิ่น ๆ

22. ถึงแม้จะเป็นหน้าที่ประจำของหน่วยงานอื่นอยู่แล้ว แต่ถ้าจะมีผลเสียมากระทบถึงชื่อเสียงของส่วนรวมได้ ครูประชาสัมพันธ์ที่ดีไม่ควรจะวางเฉย ควรจะต้องเข้าช่วยเหลือสนับสนุน หรือแก้ไขโดยด่วน

สรุป การประชาสัมพันธ์โรงเรียน หมายถึง การแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น การศึกษาระหว่างบุคคลต่อบุคคล การใช้ความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคล และการใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

4. แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึก เช่น ความรู้สึกชอบ ยินดี ประทับใจ เป็นต้น ถ้าความรู้สึกที่เกิดขึ้นของบุคคลเป็นความรู้สึกที่ดี จะส่งผลให้เกิดเป็นความพึงพอใจได้

4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

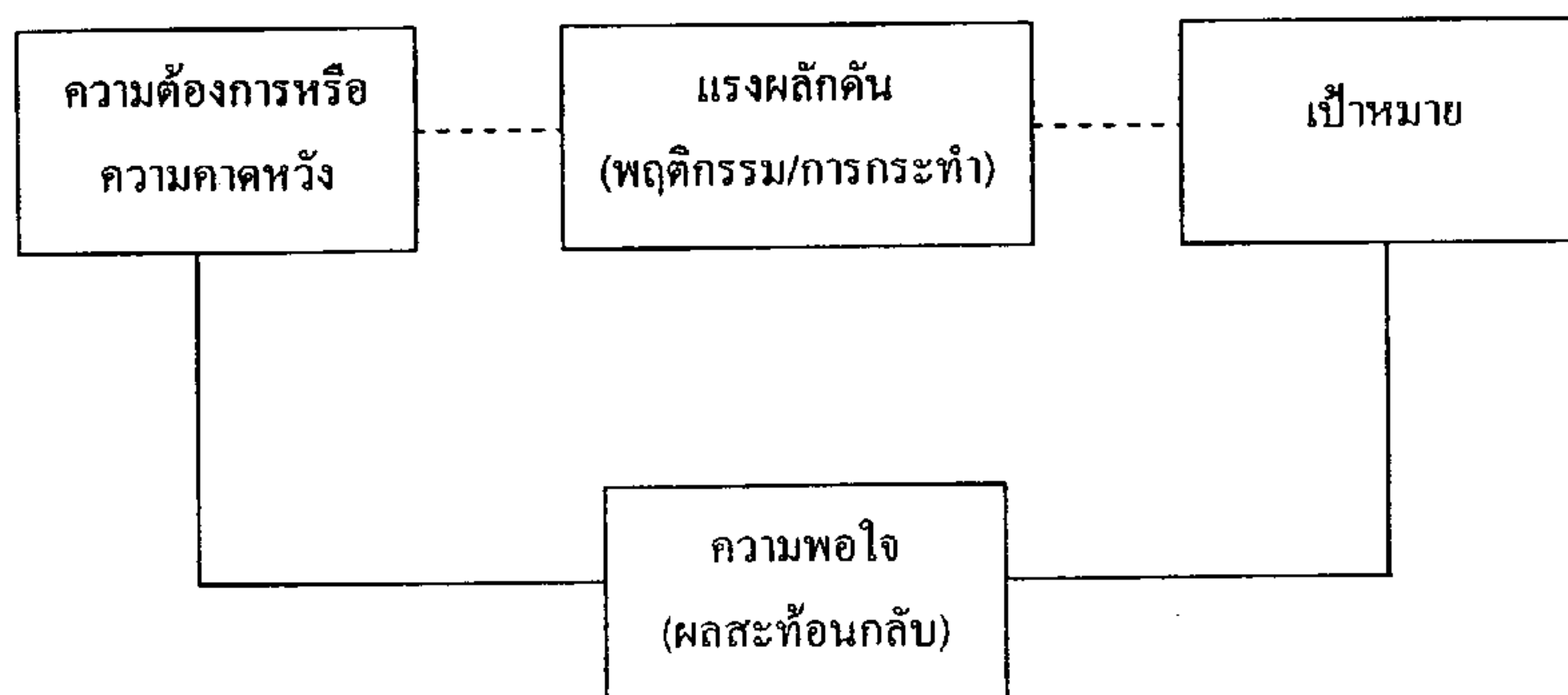
สำหรับความหมายของความพึงพอใจนั้น มีนักวิชาการที่ได้ให้แนวคิดและความหมายในเรื่องดังกล่าวไว้ ดังนี้

พรณี ช.เจนจิต (2528 : 288) กล่าวถึงความพึงพอใจว่า เป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีอิทธิพล ทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป บุคคลจะมีความพึงพอใจมากหรือน้อยเกี่ยวกับสิ่งใดนั้น บุคคลรอบข้างนับเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งโดยที่ความพึงพอใจของบุคคลมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนนั้น ความพึงพอใจยังมีแหล่งที่มาซึ่งเกิดจาก

- 1) การอบรมตั้งแต่เล็กๆ เป็นไปในลักษณะค่อยๆ ซึมซับจากการเลียนแบบจากพ่อแม่ และคนข้างเคียง ไม่ต้องมีใครมาสอน ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นเรื่องของการเรียนรู้
- 2) ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล
- 3) การรับถ่ายทอดจากความพอใจที่มีอยู่แล้ว

วูม (ประนัศดา จ่างแก้ว. 2538 : 25 ; อ้างอิงจาก Vroom. 1964 : 41) กล่าวว่า ทักษคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทักษคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

มัลลินส์ (ประนัศดา จ่างแก้ว. 2538 : 26 ; อ้างอิงจาก Mullins. 1985 : 22) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทักษคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลายๆ ด้าน เป็นสภาพที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่างเพื่อที่จะสนองตอบต่อความต้องการหรือความคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้นเป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 การเกิดความพอใจของบุคคล

ที่มา : ประนัศดา จ่างแก้ว. 2538 : 26 ; อ้างอิงจาก Mullins, Luarie J. (1985) *Management and Organization Behavior*, 1985 p.280

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 45, 48-49, 139) กล่าวว่า ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) เป็นระดับความรู้สึกของลูกค้าที่มีผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์จากคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ หรือการทำงานของผลิตภัณฑ์กับการคาดหวังของลูกค้า ระดับความพอใจของลูกค้าจะเกิดจากความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ และความคาดหวังของบุคคล ความคาดหวังของบุคคล (Expectation) เกิดจากประสบการณ์ และความรู้ในอดีตของผู้ซื้อ ส่วนผลประโยชน์จากคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ หรือการทำงานของผลิตภัณฑ์เกิดจากนักการตลาดและฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าโดยพยายามสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Added) การสร้างคุณค่าเพิ่มเกิดจากการผลิต (Menufacturing) และจากการตลาด (Marketing) รวมทั้งมีการทำงานร่วมกันกับฝ่ายต่างๆ โดยยึดหลักการสร้างคุณภาพรวม (Total Quality) คุณค่าเกิดจากความแตกต่างทางการแข่งขัน (Competitive Differentiating) คุณค่าที่มอบให้กับลูกค้าจะต้องมากกว่าต้นทุนของลูกค้า (Cost) ต้นทุนของลูกค้าส่วนใหญ่ก็คือราคาสินค้า (Price) นั่นเอง

อภิชัย กุลชา (2543 : 6-7) ได้กล่าวถึงแนวคิดในเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาว่า หมายถึง ความรู้สึกที่ดี เป็นไปตามความคาดหวังจากการดำเนินการเรียนการสอนของโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีความเจริญงอกงามทุกด้าน กระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจและเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน ที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนต่อไป ซึ่งโดยทั่วไปผู้ปกครองจะมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาใน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักสูตร วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ย่อมมีความแตกต่างกัน ขึ้นกับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

4.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ

มัลลินซ์ (ประนัศดา จ่างแก้ว. 2538 : 27 ; อ้างอิงจาก Mullins. 1985 : 30) ได้กล่าวถึง การสร้างความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการแก่ประชาชนโดยมีหลักและแนวทางคือ

4.2.1 การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable Service) คือ การบริการที่มีความยุติธรรม ทุกคนเท่าเทียมกัน ได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน ไม่มีการแบ่งแยกกีดกันในการให้บริการ และใช้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน

4.2.2 การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely Service) คือ การให้บริการที่ตรงเวลา ตรงตามความต้องการ

4.2.3 การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) คือ ให้บริการด้านสถานที่ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

4.2.4 การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) คือ การให้บริการและดูแล จนกว่าจะหาย

4.2.5 การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service) คือ การให้บริการที่มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพให้มีความก้าวหน้าไปเรื่อยๆ

การสร้างความพึงพอใจในการให้บริการ นอกจากจะมีความเสมอภาค ต่อเนื่อง ตรงต่อเวลาและเพียงพอในการให้บริการแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การมีคุณภาพ ซึ่ง ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 55-56) ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ ว่าเป็นรูปร่างและลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สนองความจำเป็นตามที่กำหนด มุ่งความสำคัญที่ลูกค้า ซึ่งลูกค้ามีความจำเป็น ความต้องการ และความคาดหวัง และผู้ขายจะส่งมอบคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า บริษัทซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ถือว่าเป็นบริษัทที่มีคุณภาพ (Quality Company)

คุณภาพรวม (Total Quality) เป็นปัจจัยในการสร้างคุณค่า (Value Creation) และสนองความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) ด้วยเหตุนี้เอง เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่ผู้ปกครอง โรงเรียนเอกชนจึงควรนำแนวคิดการสร้างคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) เข้ามาใช้ (สุเทพ ปรับเอกสุด. 2544 : 8) ในการสร้างคุณภาพของโรงเรียน ดังนี้

- 1) คุณภาพจะต้องเป็นที่ยอมรับของลูกค้า
- 2) คุณภาพจะสะท้อนถึงทุกกิจกรรมของบริษัทไม่ใช่เฉพาะแต่ผลิตภัณฑ์ของบริษัทเท่านั้น
- 3) คุณภาพต้องการความร่วมมือจากบุคลากรทั้งหมด
- 4) คุณภาพต้องการผู้ร่วมงานที่มีคุณภาพสูง
- 5) คุณภาพสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นตลอดเวลา
- 6) คุณภาพต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด
- 7) คุณภาพไม่ได้ทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเสมอไป
- 8) คุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นแต่ไม่มีคำว่าเพียงพอ
- 9) คุณภาพจะทำให้ไม่มีสินค้าที่ค้ำยคุณภาพ

ในส่วนของการบริหารโรงเรียน นวลอนงค์ นวลเขียว (2537 : 16) กล่าวถึงคุณลักษณะโรงเรียนที่ดีคือ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยปกติแล้วหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์และแนวทางดำเนินการให้โรงเรียนปฏิบัติเพื่อบ่มบ่มผู้มาศรัทธาที่สังคมต้องการโดยที่ตัวบ่งชี้สำคัญ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งได้แก่ความรู้ทางด้านวิชาการ ตลอดจนคุณลักษณะที่ส่งเสริมพัฒนาตัวร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นความต้องการที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน โดยผู้ปกครองจะคำนึงถึงการจัดการศึกษา ค่าใช้จ่าย การจัดบริการนักเรียน และการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนปฐมวัย

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจซึ่งผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ อายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ว่ามีผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนปฐมวัยแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจาก ลักษณะส่วนตัวของแต่ละบุคคลจะมีผลให้บุคคลมีความคิดเห็น ความรู้สึกและพฤติกรรมต่อสิ่งเร้าต่างๆ แตกต่างกันไป จึงส่งผลให้มีความพึงพอใจต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไปด้วย โดยมีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

5.1 อายุ

ปรมะ สตะเวทิน (2533 : 27) กล่าวว่า โดยทั่วไปคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดแบบเสรีนิยม ความคิดแบบสมัยใหม่ และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากจะมีความคิดแบบอนุรักษนิยม ยึดถือการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ รั้วมคระวัง และมองโลกในแง่ร้ายมากกว่าคนที่มีอายุน้อย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตมาก เคยเผชิญกับปัญหาและเหตุการณ์ต่างๆ มายาวนานกว่าคนที่มีอายุน้อย สอดคล้อง รัชดาภรณ์

ชาวนาคริตพงศ์ (2543 : 24) ได้ศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางอายุยังส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความคิดเห็น การตอบสนองต่อสิ่งเร้า และพฤติกรรมต่อเรื่องต่างๆ แตกต่าง แต่จากผลการศึกษาของ นิภารัตน์ รื่นสุข (2546 : 77) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการจัดสวัสดิภาพของนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลประทีป พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสวัสดิภาพของนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลประทีป ไม่แตกต่างกัน และ มามี โชติมา (2546 : 104) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความต้องการให้โรงเรียนอนุบาลโชติมา จัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้ง 4 ด้าน คือด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดการบริการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

5.2 วุฒิการศึกษา

จากการศึกษาของ วิยะดา เกียวกุล (2538 : 28) พบว่าผู้ที่มีการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็น ความเชื่อ มุมมอง และตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มามี โชติมา (2546 : 68) ที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการศึกษาแตกต่างกันโดยผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี นอกจากนั้น เบเวอร์ (วิลโลว์รณ วิทยาธรรมรัช. 2543 : 45 ; อ้างอิงจาก Baver. 1957 : 395-396) ยังได้กล่าวว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาในระดับที่สูงมักคาดหวังและส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษาในระดับที่สูงด้วย เพราะถือว่าการศึกษาเป็นวิถีทางสำคัญในการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และเกียรติยศชื่อเสียงของลูกและครอบครัวในอนาคต ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาดำไปด้วย หรือไม่คาดหวังด้านการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการทำงานบ้านแบ่งเบาภาระ และหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่า เช่นเดียวกับ วนิดา น้อยสุข (วิลโลว์รณ วิทยาธรรมรัช. 2543 : 45 ; อ้างอิงจาก วนิดา น้อยสุข. 2533 : 65-68) ที่ศึกษาความคาดหวังของนักเรียน พบว่า บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป ส่วนใหญ่มีความคาดหวังให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาดำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และไม่เคยรับการศึกษา ส่วนใหญ่จะให้ลูกได้รับการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษา

5.3 อาชีพ

ในการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนของ วิไลวรรณ วิทยธรรมรัช (2543 : 51) พบว่า อาชีพของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการให้ลูกได้รับการศึกษา โดยบิดามารดาที่ประกอบอาชีพในวิชาชีพระดับสูง จะสนับสนุนหรือคาดหวังให้ลูกเรียนต่อมากกว่า บิดามารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพที่ใช้แรงงาน การเลื่อนสถานภาพทางสังคมหรือความเจริญก้าวหน้าของลูกขึ้นอยู่กับ การส่งเสริมจากบิดามารดาในอาชีพต่างๆ (วิไลวรรณ วิทยธรรมรัช. 2543 : 51 ; อ้างอิงจาก Tomasson. 1966 : 199) นอกจากนั้น นกคณ กุ่มประวัติ (วิไลวรรณ วิทยธรรมรัช. 2543 : 45 ; อ้างอิงจาก นกคณ กุ่มประวัติ. 2517 : 17) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของลูก พบว่า บิดามารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับต่ำมากกว่าผู้ที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพอื่นๆ และบิดามารดาที่มีอาชีพค้าขาย ส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังให้ลูกได้รับการศึกษาสูงสุด บุญเพ็ง ธาณี (วิไลวรรณ วิทยธรรมรัช. 2543 : 45 ; อ้างอิงจาก บุญเพ็ง ธาณี. 2530 : 85) ศึกษาสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลที่ได้ศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อ พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการ และค้าขายที่มั่นคง จะได้ศึกษาต่อมากกว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพกรรมกรใช้แรงงาน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของนภาพรรณ อุณาภูล (2540 : 74) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลแตกต่างกัน และจากผลการศึกษาของสุภาพ กลีบบัว (2524 : 28) ที่กล่าวถึง การศึกษาความรู้ด้านสวัสดิภาพและภาวะสุขภาพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพต่างกัน มีความรู้ทางด้านสวัสดิภาพไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพต่างกันมีความรู้ทางด้านสวัสดิภาพแตกต่างกัน เช่น นักเรียนที่มารดา รับราชการมีความรู้ด้านสวัสดิภาพมากกว่านักเรียนที่มารดาค้าขาย และรับจ้าง

5.4 รายได้

รายได้นับเป็นปัจจัยหลักสำหรับการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ผู้ปกครองที่มีรายได้สูงมักมีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ถึงแม้ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยมีโอกาสน้อยที่จะเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่พึงประสงค์ จากการศึกษาของ รุ่งรวี อภิบาลญาติ (2541 : 35) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ซึ่งหมายถึงรายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน และจากการศึกษาความ

คาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ของ พรทิพย์ รัตนวิเชียร (อภิชัย กุลชา. 2536 : 38 ; อ้างอิงจาก พรทิพย์ รัตนวิเชียร. 2522) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่มีรายได้ปานกลาง มีแนวคิดทางการศึกษาจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มความคิดก้าวหน้า คือ ต้องการให้จัดการศึกษาในแนวที่มีการฝึกปฏิบัติ มุ่งให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ สามารถปรับตัวให้ดี มีความคิดริเริ่ม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคต และส่งเสริมให้เด็กสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ดีกว่าแก่สังคมในอนาคต ในขณะที่ผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งยังมีความคิดยึดอยู่กับวิธีเก่าๆ คือ ต้องการให้โรงเรียนเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย นอกจากนั้น รายได้ของครอบครัวยังมีผลต่อความคาดหวังของบิดามารดา โดยผู้ที่มีเศรษฐกิจดีมีโอกาสดูแลเด็กมากกว่าผู้ที่มีเศรษฐกิจไม่ดี บิดามารดาที่มีฐานะยากจนจำเป็นต้องอาศัยแรงงานภายในครอบครัวเพื่อประกอบอาชีพให้มากที่สุด เพราะการส่งเสียให้เรียนไม่เพียงแต่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากแต่ครอบครัวต้องสูญเสียรายได้อันพึงได้จากการส่งเสียให้ลูกศึกษาต่อแทนที่จะหางานทำ เพราะผู้ที่เรียนในระดับอุดมศึกษาอยู่ในวัยทำงานทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง คาดหวังให้ลูกมีการศึกษาระดับสูง ผู้มีรายได้ระดับชนชั้นกลางคาดหวังด้านการศึกษาและการรับภาระทางบ้าน ส่วนบิดามารดาที่มีรายได้น้อยไม่คาดหวังด้านการศึกษา แต่คาดหวังการทำงานหรือประกอบอาชีพ (วิไลวรรณ วิทยารธรรมช. 2543 : 51 ; อ้างอิงจาก ช่อทิพย์ ราศรีกรียงไกร. 2523 : 83 – 90) และจากการวิจัยของ เลียง (Liang. 2001) ที่ศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองชาวไต้หวันเกี่ยวกับคุณภาพและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโปรแกรมเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า รายได้ของครอบครัว มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในคุณภาพโปรแกรมของผู้ปกครอง ในขณะที่ผลการศึกษาของมามี โชติมา (2546 : 105) และวัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี (2546 : 73) พบว่ารายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความต้องการต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

จากแนวคิดและผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางชีวสังคมในเรื่องของ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นและความพึงพอใจของแต่ละบุคคลให้มีความแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวความคิดดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาว่าตัวแปรดังกล่าวส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนปฐมวัยแตกต่างกันหรือไม่

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1) งานวิจัยในประเทศ

วรภรณ์ วิทยารธรรม (2533) ศึกษาเรื่องความคาดหวังต่อหลักสูตรอนุบาลศึกษาของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน โรงเรียนอนุบาลของรัฐและโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร

พบว่าระดับรายได้ของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังต่อหลักสูตรอนุบาลศึกษา ส่วนระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อความคาดหวังต่อหลักสูตรอนุบาลศึกษา

ดวงใจ ตระกูลช่าง (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลแฉ่งสะอาด ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลแฉ่งสะอาด โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมากทั้งสามด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดบริการแนะแนวผู้ปกครอง ด้านการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียนและด้านการจัดรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดบริการนักเรียน ปรากฏว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับวุฒิการศึกษาและระดับรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดบริการนักเรียน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สุวิมล เพ็ชรสุข (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียนอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุดคือ 1) ปัจจัยเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่ ครูให้การบ้านสม่ำเสมอ และสามารถฝึกให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ 2) ปัจจัยเกี่ยวกับที่ตั้ง ได้แก่ การรับส่งสะดวกและอยู่ใกล้บ้าน 3) ปัจจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียน ให้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ 4) ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน 5) ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการความปลอดภัย ได้แก่ การมีรถรับส่งอย่างปลอดภัยและมีครูดูแลระหว่างเดินทาง ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับการบริการอื่นๆ ได้แก่ ควรจัดห้องนอนปรับอากาศและสระว่ายน้ำ มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองน้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ

เชาวรัตน์ โทณผลิน (2539) ได้ศึกษาปัจจัยที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้สื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านบทบาทของครูปฐมวัย ได้แก่ ครูมีกิริยาท่าทางการพูดจาต่อ นักเรียนเหมาะสม ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ได้แก่ การอบรมสั่งสอน ส่งเสริมกิจกรรมทางกายและจริยธรรมที่ดีให้กับนักเรียน ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อม ได้แก่ การดูแลรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ห้องเรียน ห้องนอน ห้องอาหาร ด้านค่าธรรมเนียมการเรียนมีความเหมาะสมเป็นเกณฑ์การตัดสินใจน้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ

สาขชน หมวกเหล็ก (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับครู ได้แก่ ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนและให้การบ้านสม่ำเสมอ ปัจจัย

เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน ได้แก่ โรงเรียนมีการเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญและส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียนคำนวณได้ ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการอาหารและสุขภาพ ได้แก่ การจัดบริการอาหารเสริมและอาหารกลางวันที่สะอาดถูกหลักโภชนาการและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ ปัจจัยค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่แหล่งที่สะดวกในการเดินทางรับ-ส่ง และตั้งอยู่ในสภาพที่ดี ไม่มีกลิ่น เสียงหรือสิ่งที่เป็นอันตรายอยู่ข้างเคียง มีสระว่ายน้ำ ห้องนอนปรับอากาศ

สุรัตน์ แซ่ซี (2542 : 51-53) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดหวังในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาต่อไปในระดับประถมศึกษา ครูอนุบาลต้องเป็นผู้ที่ทำให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาต่อไปในระดับประถมศึกษา ครูอนุบาลต้องเป็นผู้ที่ทำให้เด็กเกิดความรักและไว้วางใจมากที่สุด สื่อการเรียนรู้ควรมีความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ห้องเรียนมีการระบายอากาศ และมีแสงสว่างเพียงพอ ครูต้องแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และมีการเอาใจใส่ความปลอดภัยในการรับ-ส่งนักเรียน

อริญชัย เปียทอง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดอนเมือง ผลการวิจัย พบว่า ด้านวิชาการ ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยเน้นให้เด็กมีมารยาท มีคุณธรรมจริยธรรมดี ส่งเสริมในวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ เป็นพิเศษ ด้านบุคลากร ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เอาใจใส่เด็กทุกคน ติดต่อกับและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครอง พึงพอใจสุขภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนมีอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ มีการตรวจสุขภาพประจำปี มีการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันโรคให้แก่เด็กนักเรียน สนับสนุนให้มีการเล่นกีฬาเป็นประจำ ด้านอาคารสถานที่ จัดสภาพบรรยากาศในโรงเรียนโดยปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนควรจัดอบรมหลักสูตรอาชีพที่มีในชุมชน และจัดเป็นโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

พรรษา หงษ์ภักดี (2544 : 85) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลนครพนม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล และระดับชั้นประถมศึกษา มีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน

มัทธนา รุสิตานนท์ (2544 : 93-94) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนวัดพิชิตนิตยาราม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นเรื่องเตรียมความพร้อมและวิชาการควบคู่กันไป ควรเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน และวัยของผู้เรียน โดยต้องจัดหาสื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สำหรับสภาพแวดล้อมอาคารเรียนมีความแข็งแรงปลอดภัยดี แต่ควรมีการปรับปรุงบรรยากาศและความร่มรื่น ในส่วนของบุคลากรนั้น พบว่า ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ครูควรเน้นการดูแลเอาใจใส่นักเรียนมากที่สุด ด้านอาหารควรคำนึงถึงความสะอาดปลอดภัยมากที่สุดและควรมีคุณค่าทางสารอาหาร

สาวิตรี พังงา (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลปราโมชพัฒนา ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนดังนี้ (1) คุณลักษณะ บทบาทและหน้าที่ของครู คาดหวังให้ครูเอาใจใส่เด็ก เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก ครูใจดี รักและเมตตาต่อเด็ก และครูควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก วิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์ รวมถึงวิธีการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา (2) การจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน คาดหวังให้เน้นการจัดประสบการณ์ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมุ่งให้นักเรียนกล้าแสดงออก ส่วนกิจกรรมเสริมทักษะเน้นการเรียนภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ คอมพิวเตอร์และการวาดภาพระบายสี (3) สื่อการเรียนการสอน คาดหวังให้เน้นสื่อที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง และใช้ร่วมกับผู้อื่น สื่อที่โรงเรียนควรจัด ได้แก่ เกมฝึกสมองชนิดต่างๆ หนังสือนิทาน และอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่ใช้ได้ง่าย (4) การประเมินผล คาดหวังให้ทำการประเมินผลเดือนละครั้ง โดยวิธีการสังเกต การตรวจผลงานรวมทั้งการใช้แบบทดสอบ และนำเอาผลการประเมินไปพัฒนานักเรียนให้ดีขึ้น (5) การจัดสภาพแวดล้อม คาดหวังให้โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่มั่นคงแข็งแรง มีสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน (6) การจัดบริการให้กับนักเรียน คาดหวังให้มีการจัดครูพี่เลี้ยงคอยดูแลความปลอดภัยขณะนั่งรถรับ-ส่งนักเรียน และมีครูคอยดูแลเรื่องการรับ-ส่งนักเรียนจากผู้ปกครอง มีบริการอาหารกลางวัน อาหารว่างที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ (7) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง คาดหวังให้โรงเรียนมีการแจ้งข่าวสารให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดแสดงผลงานนักเรียน ให้ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อสภาพจริงของ

โรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องการจัดการเรียนเสริมทักษะให้แก่นักเรียน สื่อการเรียน การสอนที่โรงเรียนควรจัด และความถี่ของการประเมินผลพัฒนาการนักเรียน

มามี โชติมา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากทั้งสามด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์และ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การจัดบริการนักเรียน และ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง การเปรียบเทียบระดับความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีระดับความต้องการในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วน ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการในการจัดการศึกษาในด้านการจัด ประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ได้ เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาดำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการในข้อนี้ต่ำกว่ากลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

6.2) งานวิจัยต่างประเทศ

การ์เซีย (Garcia. 1985) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นในการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาลเปอร์โตริกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ คือ

- 1) ด้านหลักสูตร ควรสอนให้เด็กทราบถึงวัฒนธรรม ภูมิใจในความเป็นพลเมืองของประเทศตนเอง และควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมและประสบการณ์
- 2) ด้านการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้แนะนำวิธีปฏิบัติในการเรียนรู้ และควรมี อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับความเข้าใจของเด็ก ครูควรเป็นผู้มีวุฒิทางการสอนอนุบาล โดยเฉพาะ
- 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนควรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด

จอยซ์ (อริญชัย เปียทอง. 2542 : 64-65 ; อ้างอิงจาก Joyce. 1992) ได้วิจัยหาเหตุผลของผู้ปกครองที่เลือกโรงเรียนชั้นประถมศึกษาของรัฐระหว่าง 2 รัฐ โดยกลุ่มผู้ปกครอง 2 กลุ่มของ โรงเรียน Stenbenville Public School in Ohio and St. Paul Public School in Minnesota สรุป ความเห็นที่เหมือนกันมากในการเลือกโรงเรียนมี 8 ประการ คือ คุณภาพครู ระเบียบของโรงเรียน วินัยของโรงเรียน หลักสูตรพิเศษ จริยธรรมของครู การประเมินความสามารถของครู ความ รับผิดชอบของโรงเรียน และมีแนวการสอนหลากหลาย

สำหรับเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่สุดของผู้ปกครอง คือ รายได้ครอบครัวและพื้นฐานทางคุณธรรม ความเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการในโรงเรียนมี 8 ประการ คือ การเป็นระบบ การกระจายอำนาจ มีความอิสระแบบเอกชน ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามที่ต้องการ มีลักษณะเป็นผู้นำ มีอิทธิพลต่อการแข่งขันสูง มีความสัมพันธ์ชุมชนดี และมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

คอนดาล (Quandahl, 2001) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติการสอนของครูอนุบาลที่มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียน วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาความแตกต่างของการปฏิบัติการสอนของครูอนุบาลที่มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูอนุบาล จำนวน 9 คน ซึ่งสอนในโรงเรียนที่สอนแบบเต็มวันและสอนครึ่งวัน จำนวน 4 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง และเด็กอนุบาล จำนวน 208 คน โดยสังเกตการสอนและลักษณะของครูในห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาในแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน และพบว่าความสำเร็จในด้านวิชาการในระดับอนุบาลไม่ได้มีความจำเป็นต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษาระดับต่อไป ลักษณะของครูมีผลต่อความสำเร็จของเด็กอนุบาลและความสำเร็จของโรงเรียน การไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติการสอนจะขัดขวางต่อความสำเร็จของนักเรียน

เลียง (Liang, 2001) ได้วิจัยเรื่อง ความเข้าใจของผู้ปกครองชาวไต้หวันเกี่ยวกับคุณภาพและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโปรแกรมเด็กก่อนวัยเรียน วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพและความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรม ศึกษาถึงผลกระทบของลักษณะครอบครัวที่มีต่อความเข้าใจในคุณภาพและความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองชาวไต้หวัน จำนวน 720 คน ที่มีบุตรอายุระหว่าง 4-6 ปี และศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล 1 ใน 4 แห่งของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ และอีก 12 แห่งในไต้หวัน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามประกอบด้วย 6 ตอน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ข้อมูลการเลือกโปรแกรม การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพโปรแกรม ความพึงพอใจในโปรแกรมของผู้ปกครอง ความคิดเห็นและคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ และข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองชาวไต้หวันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพในกระบวนการทำงานมากกว่าคุณภาพของแผนในโปรแกรม การศึกษาลักษณะครอบครัว พบว่า ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในคุณภาพโปรแกรมของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนอยู่ในโปรแกรมการสอนแบบไม่หวังกำไรจะมีความพึงพอใจต่อคุณวุฒิของครูมากกว่าผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในโปรแกรมที่หวังผลกำไร และพบว่า การจัดบริการอำนวยความสะดวกต่างๆ สถานที่ตั้ง หลักสูตรและโปรแกรม คุณวุฒิของครู เป็นสิ่งที่มีผลต่อความเข้าใจในการเลือกโรงเรียนอนุบาลของชาวไต้หวัน

แวนคาวาลา (มามี โชติมา. 2546 : 62 ; อ้างอิงจาก Vankawala. 1999 : 103-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัวเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมการอบรมครูในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง จากการศึกษาพบว่า อุปสรรคที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียน คือ พื้นฐานทางการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งครูจะต้องใช้กลยุทธ์ในการทำงานร่วมกับครอบครัวเด็กเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศข้างต้น จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษา ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็ก

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนปฐมวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 295 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองของนักเรียนปฐมวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 235 คน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของแต่ละระดับชั้น ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก ดังได้แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
อนุบาล 1	124	98
อนุบาล 2	113	90
อนุบาล 3	58	47
รวมทั้งหมด	295	235

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษานี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครองของที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 48 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามปลายเปิด มีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 4 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2. นำข้อมูลและแนวคิดต่างๆ มากำหนดเป็นนิยามศัพท์ และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์และตัวแปรที่กำหนดให้

3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่สร้างไปหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ กชสิทธิ์ ประธานสาขาวิจัยการศึกษาและการศึกษา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเรือง ศรีเหรียญ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์ วินโกมินทร์ อดีตผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการศึกษาและวัดผลการศึกษา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิภาพร พรหมแสน หัวหน้าโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย

5. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบาค (Conbach, 1974 : 202) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเปรมฤทัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 235 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 235 ฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบพบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 235 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.0

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา นำมาคัดเลือกและตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครอง คือ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ให้รหัสจำแนกตามตัวแปรย่อย เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำมาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง น้อยที่สุด

ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง น้อย

ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง ปานกลาง

ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง มาก

ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง มากที่สุด

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำเนื้อหามารวบรวมเป็นรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครองโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2) แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ตามรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ย่อๆ ประครอง กรรณสูต. (2542 : 73) ดังนี้

1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับ น้อย

2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับ ปานกลาง

3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับ มาก

4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับ มากที่สุด

1.3) แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการจัดลำดับความถี่ของคำตอบ และนำเสนอในรูปของความเรียง

2) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

2.1) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ โดยทดสอบค่าที (t-test)

2.2) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติพื้นฐาน

1.1) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.2) ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.1) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติ t-test

3.2) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ใช้สถิติ F-test

3.3) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Post Hoc Comparison)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในสถิติทดสอบที (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในสถิติทดสอบเอฟ (F-distribution)
d.f.	แทน ชั้นแห่งความอิสระ (degree of Freedom)
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสอง (Mean of Squares)
*	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ✓

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ✓

~~ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด~~

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครอง

สถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครองจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ได้แสดงเป็นค่าจำนวน และร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทางชีวิตสังคมของผู้ปกครองจำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

สถานภาพทางชีวิตสังคม		จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ			
→ ↓ จากทฤษฎีของ ตัว	ต่ำกว่า 30 ปี	38	16.2
	30 ปีขึ้นไป	197	83.8
รวม		235	100.0
2. วุฒิการศึกษา			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	136	57.9
	ปริญญาตรี	89	37.9
	สูงกว่าปริญญาตรี	10	4.2
รวม		235	100.0
3. อาชีพ			
	รับจ้าง	71	30.2
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18	7.7
	พนักงานธุรกิจเอกชน	65	27.7
	ทำธุรกิจส่วนตัว	66	28.1
รวม		220	93.6
4. รายได้ต่อเดือน			
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	50	21.3
	10,000-20,000 บาท	109	46.4
	มากกว่า 20,000 บาท	76	32.3
รวม		235	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีอายุ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 83.8 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.2 มีวุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 57.9 รองลงมาคือวุฒิมัธยมศึกษา

ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 37.9 และ 4.3 ตามลำดับ มีอาชีพรับจ้าง เป็นพนักงาน
ธุรกิจเอกชน และทำธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 30.2, 27.7 และ 28.1 ตามลำดับ มีรายได้ต่อเดือน 10,000 -
20,000 บาท ร้อยละ 46.4 รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 32.3 บาท และ
รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 21.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และ
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และ โดยรวมมีรายละเอียดดังตาราง 3 – 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.95	0.48	มาก
2 ด้านค่าใช้จ่าย	3.48	0.54	ปานกลาง
3 ด้านการจัดบริการนักเรียน	3.92	0.55	มาก
4 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	3.90	0.53	มาก
รวม	3.81	0.42	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ปกครองของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความ
พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90 - \bar{X} = 3.95$) ยกเว้นด้านค่าใช้จ่าย
ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ นักเรียนที่จะเรียนต่อระดับประถมศึกษา	3.87	0.61	มาก
2. การจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ของนักเรียน	3.97	0.64	มาก
3. การจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนกล้าแสดงออก	4.17	0.64	มาก
4. ครูเอาใจใส่ต่อเด็กนักเรียน	3.95	0.67	มาก
5. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง	4.20	0.64	มาก
6. ครูมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี	4.03	0.62	มาก
7. การจัดสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย	3.81	0.69	มาก
8. ครูใช้สื่อที่เหมาะสมกับนักเรียน	3.84	0.63	มาก
9. การใช้สื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน	3.81	0.63	มาก
10. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นที่น่าสนใจ	3.80	0.63	มาก
11. การแสดงออกของนักเรียนทางด้านวัฒนธรรมไทย เช่นการไหว้	4.03	0.73	มาก
12. การพูดจาไพเราะ และมีสัมมาคารวะของนักเรียน	3.89	0.71	มาก
รวม	3.81	0.42	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้ง 12 ข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80 -$
 $\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านค่าใช้จ่าย จำแนกเป็นรายข้อ
และโดยรวม

ด้านค่าใช้จ่าย	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมีความเหมาะสม	3.32	0.71	ปานกลาง
2. การเก็บค่ากิจกรรมเสริมรายได้พิเศษด้านการกีฬา เช่น ว่ายน้ำ เทควัน โด เป็นต้น มีความเหมาะสม	3.37	0.78	ปานกลาง
3. การเก็บค่าเรียนพิเศษด้านวิชาการ เช่น การเรียน ภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติ มีความเหมาะสม	3.43	0.74	ปานกลาง
4. อัตราการเก็บค่าอาหารกลางวัน นม และอาหารว่าง มี ความเหมาะสม	3.48	0.69	ปานกลาง
5. การเก็บค่านั่งสื่อกและค่าอุปกรณ์ มีความเหมาะสม	3.47	0.76	ปานกลาง
6. การเก็บค่าประกันอุบัติเหตุ ตลอด 24 ชั่วโมง มีความ เหมาะสม	3.85	0.74	มาก
7. ค่าเครื่องแบบนักเรียน มีความเหมาะสม	3.49	0.72	ปานกลาง
8. การชำระค่าชุดการแสดงของนักเรียนในแต่ละครั้งมี ความเหมาะสม	3.37	0.77	ปานกลาง
9. อัตราการเก็บค่าบริการรถโรงเรียน มีความเหมาะสม	3.40	0.78	ปานกลาง
10. การชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ผู้ปกครองได้รับความ สะดวกรวดเร็ว	3.79	0.71	มาก
11. การจำหน่ายบัตรราคาค่าบัตรงานเลี้ยงสังสรรค์ ประจำปี มีความเหมาะสม	3.34	0.72	ปานกลาง
12. ระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ โรงเรียน กำหนดเวลาไว้ มีความเหมาะสม	3.43	0.84	ปานกลาง
รวม	3.48	0.42	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่ายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 2 ข้อ ที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ การเก็บค่า
ประกันอุบัติเหตุตลอด 24 ชั่วโมงมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$) และการชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ

ผู้ปกครองได้รับความสะดวกเร็ว ($\bar{X} = 3.79$) และที่เหลือทั้งหมด 10 ข้อ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32 - \bar{X} = 3.49$) โดยผู้ปกครองมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการเก็บค่าประกันอุบัติเหตุตลอด 24 ชั่วโมง มากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนข้อที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา

ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม

ด้านการจัดบริการนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การบริการอาหารกลางวันและอาหารเสริม เช่น นม ผลไม้ ในช่วงพักเช้าและพักบ่าย	3.73	0.74	มาก
2. การบริการตรวจสุขภาพร่างกายโดยกุมารแพทย์ปีละ 2 ครั้ง	3.90	0.68	มาก
3. การจัดให้มีการประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียน ตลอด 24 ชั่วโมง	4.10	0.69	มาก
4. การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีความปลอดภัยทั้งในและนอกอาคาร	3.90	0.76	มาก
5. การจัดครูเวรหน้าประตูคอยรับ-ส่งนักเรียนทุกวัน	4.10	0.70	มาก
6. การจัดให้มีระบบตรวจเช็ครายชื่อ / จำนวนเด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้าน อย่างรัดกุม สะอาด ถี่ถ้วน และเข้มงวด	4.11	0.73	มาก
7. การจัดบริการรับ-ส่ง ให้ความสะดวกปลอดภัย	3.89	0.82	มาก
8. พนักงานขับรถ ให้บริการอย่างสุภาพเรียบร้อย	3.94	0.78	มาก
9. พนักงานประจำรถให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด	3.82	0.80	มาก
10. การส่งเสริมให้นักเรียนรับประทานผักและผลไม้	3.99	0.77	มาก
11. การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียน	3.78	0.76	มาก
12. โรงเรียนมีบริการข้อมูลที่เพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง	3.74	0.74	มาก
รวม	3.92	0.55	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้ง 12 ข้อ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10 - \bar{X} = 4.11$) โดยผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 3 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 4.00 คือ การจัดให้มีประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.10$) การจัดครูเวรหน้าประตูคอยรับ-ส่งนักเรียนทุกวัน ($\bar{X} = 4.10$) การจัดให้มีระบบตรวจเช็ครายชื่อ / จำนวนเด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้าน อย่างรัดกุม ละเอียดถี่ถ้วนและเข้มงวด ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม

ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน	3.72	0.69	มาก
2. การแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบสม่ำเสมอ	3.94	0.67	มาก
3. การจัดแสดงผลงานของนักเรียนให้กับผู้ปกครองได้รับทราบ	3.84	0.64	มาก
4. การจัดให้นักเรียนได้แสดงความสามารถบนเวที	4.03	0.68	มาก
5. การจัดการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รับข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ	3.84	0.69	มาก
6. การจัดส่งสมุดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นประจำทุกวัน	4.06	0.76	มาก
7. การจัดทำวารสารการเรียนการสอนทุกสัปดาห์	3.89	0.75	มาก
8. การจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน	3.82	0.73	มาก
9. ครูสามารถแจ้งข่าวสารให้กับผู้ปกครองได้อย่างชัดเจน	3.86	0.66	มาก
10. การติดป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนตามจุดต่างๆ	3.77	0.65	มาก
11. การให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่ วันกฐิน เป็นต้น	4.01	0.67	มาก
12. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	4.01	0.68	มาก
รวม	3.90	0.53	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้ง 12 ข้อ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีจำนวน 4 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 4.00 คือ การจัดการจัดให้นักเรียนได้แสดงความสามารถบนเวที ($\bar{X} = 4.03$) การจัดส่งสมุดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นประจำทุกวัน ($\bar{X} = 4.06$) การให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่ วันกษัตริย์ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.01$) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.01$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เปรียบเทียบตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีรายละเอียดดังตาราง 8-28

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	ผู้ปกครองที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี		ผู้ปกครองที่มีอายุ ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป		t
	N = 38		N = 197		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.07	0.43	3.92	0.48	1.71
ด้านค่าใช้จ่าย	3.48	0.61	3.48	0.53	0.04
ด้านการจัดบริการนักเรียน	4.13	0.57	3.87	0.53	2.67
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	4.08	0.59	3.86	0.51	2.32
รวม	3.94	0.43	3.78	0.42	2.06

จากตาราง 8 พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กับผู้ปกครองที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.08	0.43
ภายในกลุ่ม	232	42.16	0.18	
รวม	234	42.31		

จากตาราง 9 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา
ที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.03	0.15
ภายในกลุ่ม	232	53.26	0.23	
รวม	234	53.33		

จากตาราง 10 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่าง
กัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.02	0.51	1.76
ภายในกลุ่ม	232	67.07	0.29	
รวม	234	68.09		

จากตาราง 11 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านค่าใช้จ่าย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา
ที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.16	0.55
ภายในกลุ่ม	232	69.50	0.30	
รวม	234	69.83		

จากตาราง 12 พบว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกตาม
วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.44	0.22	0.78
ภายในกลุ่ม	232	64.75	0.28	
รวม	234	65.18		

จากตาราง 13 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	4.80	1.60	8.79**
ภายในกลุ่ม	562	102.33	0.18	
รวม	565	107.13		

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของ
ผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม 4 ด้าน จึงทดสอบหาความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยรายคู่
ดังตาราง 15

ตาราง 15 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ
โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		ทำธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง	พนักงาน ธุรกิจ เอกชน	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ
	$\bar{X}$	3.91	3.83	3.73	3.71
ทำธุรกิจส่วนตัว	3.91		.08	.18	.20**
รับจ้าง	3.83			.10	.12
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.73				.02
พนักงานธุรกิจเอกชน	3.71				

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองที่ทำธุรกิจส่วนตัวมีความพึงพอใจสูงกว่า ผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	4.02	1.34	5.39**
ภายในกลุ่ม	562	139.68	0.25	
รวม	565	143.70		

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน จึงทดสอบหาความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 17

ตาราง 17 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

อาชีพ		อาชีพ			
		ทำธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานธุรกิจเอกชน
	$\bar{X}$	4.03	3.97	3.91	3.84
ทำธุรกิจส่วนตัว	4.03		.05	.12	.19**
รับจ้าง	3.97			.07	.13
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.91				.07
พนักงานธุรกิจเอกชน	3.84				

** ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ปกครอง ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองที่ทำธุรกิจส่วนตัวมีความพึงพอใจสูงกว่า ผู้ปกครองที่เป็นพนักงานธุรกิจเอกชน

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกกันตามอาชีพที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	6.94	2.51	7.71**
ภายในกลุ่ม	562	168.61	0.30	
รวม	565	175.55		

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของ
ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันในด้านค่าใช้จ่ายจึงทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่
ดังตาราง 19

ตาราง 19 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ
โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		ทำธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง	พนักงาน ธุรกิจ เอกชน	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ
	$\bar{X}$	3.62	3.46	3.39	3.36
ทำธุรกิจส่วนตัว	3.62		.16	.23**	.27
รับจ้าง	3.46			.07	.10
พนักงานธุรกิจเอกชน	3.39				.04
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.36				

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ปกครอง ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองที่ทำธุรกิจส่วนตัวมีความพึงพอใจสูงกว่า ผู้ปกครองที่เป็นพนักงานธุรกิจเอกชน

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	3.75	1.25	4.47**
ภายในกลุ่ม	562	157.02	0.28	
รวม	565	160.77		

** ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน ในด้านการจัดบริการนักเรียน จึงทดสอบหาความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตาราง 21

ตาราง 21 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ			
		ทำธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานธุรกิจเอกชน
	$\bar{X}$	3.98	3.94	3.86	3.81
ทำธุรกิจส่วนตัว	3.98		.04	.13	.18**
รับจ้าง	3.94			.08	.14
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.86				.05
พนักงานธุรกิจเอกชน	3.81				

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองที่ทำธุรกิจส่วนตัวมีความพึงพอใจสูงกว่า ผู้ปกครองที่เป็นพนักงานธุรกิจเอกชน

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	5.39	1.80	6.37**
ภายในกลุ่ม	562	158.44	0.28	
รวม	565	163.83		

** คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนื่องจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีอาชีพต่างกัน ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จึงทดสอบหาความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 23

ตาราง 23 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

อาชีพ		อาชีพ			
		ทำ ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงานธุรกิจ เอกชน
	$\bar{X}$	3.91	3.83	3.73	3.71
ทำธุรกิจส่วนตัว	3.91		.06	.20	.21**
รับจ้าง	3.83			.14	.15
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.73				.01
พนักงานธุรกิจเอกชน	3.71				

** ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองที่ทำธุรกิจส่วนตัวมีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 4 ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.43	2.38
ภายในกลุ่ม	232	41.46	0.18	
รวม	234	42.31		

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท และผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการบริการนักเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน และรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการเรียนการสอน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่
แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.63	0.32	1.40
ภายในกลุ่ม	232	52.69	0.23	
รวม	234	53.33		

จากตาราง 25 พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.14	0.57	1.98
ภายในกลุ่ม	232	66.95	0.29	
รวม	234	68.09		

จากตาราง 26 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านค่าใช้จ่าย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่
แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	0.60	0.30	1.00
ภายในกลุ่ม	232	69.23	0.30	
รวม	234	69.83		

จากตาราง 27 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดบริการนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำแนกตามรายได้ต่อ
เดือนที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.28	0.64	2.33
ภายในกลุ่ม	232	63.90	0.28	
รวม	234	65.18		

จากตาราง 28 พบว่าผู้ปกครอง ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน
เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ มีรายละเอียด ดังตาราง 29 – 32

ตาราง 29 ความคิดเห็นผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการจัดการเรียนการสอน		
ในด้านการเรียนการสอนใช้ได้ ดีทุกด้าน	57	46.34
ต้องการให้นั้เน้นวิชาการภาษาอังกฤษให้มาก	24	19.52
ควรเน้นให้เด็กมีความสามารถพิเศษ กล้าแสดงออก มีความคิด สร้างสรรค์ และมีมารยาทที่ดี	14	11.38
ต้องการให้นั้เน้นในด้านทักษะและประสบการณ์ให้มาก จะได้ทัน สังคม	8	6.50
ไม่เห็นด้วยเรื่องค่ากิจกรรม ค่าเทอม ควรจะลดลงบ้าง	8	6.50
ไม่เข้าใจรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอน	6	4.88
ไม่เห็นด้วยเรื่องการเรียนรู้พิเศษ เช่น เวลาที่ใช้ควรปรับปรุงใหม่ให้ เป็น ช่วงเย็นๆ และเป็นการทำธุรกิจ	6	4.88
รวม	123	100.0

จากตาราง 29 พบว่าผู้ปกครองจำนวน 123 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านการจัดการเรียนการสอนจำแนกเป็น 7 ข้อดังนี้ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ดีทุกด้านจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 46.34 รองลงมา ต้องการให้นั้เน้นวิชาการภาษาอังกฤษมากขึ้น จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19.52 ควรเน้นให้เด็กมีความสามารถพิเศษ กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ และมีมารยาทที่ดีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.38 ต้องการให้นั้เน้นในด้านทักษะและประสบการณ์ให้มาก จะได้ทันสังคมจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ไม่เห็นด้วยเรื่องค่ากิจกรรม ค่าเทอม ควรจะลดลงบ้างจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ไม่เข้าใจรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอนจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 ไม่เห็นด้วยเรื่องการเรียนรู้พิเศษ เช่น เวลาที่ใช้ควรปรับปรุงใหม่ให้เป็น ช่วงเย็นๆ และเป็นการทำธุรกิจจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88

ตาราง 30 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านค่าใช้จ่าย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย	ความถี่	ร้อยละ
ด้านค่าใช้จ่าย		
มีความเหมาะสมดีทุกด้าน	55	44.71
ควรจะปรับลดค่าเทอมลง	40	32.52
ควรจะปรับลดค่าบริการ รถรับ – ส่งลง	10	8.13
ควรจะมีการแจ้งค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน	6	4.88
ควรจะปรับลดค่าอาหารลง	5	4.06
ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นควรลดลงบ้างเช่นค่ากิจกรรม	4	3.26
ควรจะมีการแบ่งจ่ายค่าเทอมได้หรือผ่อน	3	2.44
รวม	123	100.0

จากตาราง 30 พบว่าผู้ปกครองจำนวน 123 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านค่าใช้จ่ายจำแนกเป็น 7 ข้อดังนี้ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมดีทุกด้านจำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ 44.71 รองลงมา ควรจะปรับลดราคาค่าเทอมลงจำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 32.52 ควรจะปรับลดค่าบริการ รถรับ – ส่งลงจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 8.13 ควรจะมีการแจ้งค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้งอย่างชัดเจนจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 4.88 ควรจะปรับลดค่าอาหารลงจำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 4.06 ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นควรลดลงบ้างเช่นค่ากิจกรรมจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 3.26 ควรจะมีการแบ่งจ่ายค่าเทอมได้หรือผ่อนจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2.44

ตาราง 31 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดบริการนักเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการจัดบริการนักเรียน		
ดีเหมาะสมดีมากในทุกด้าน	78	67.83
ควรปรับปรุงเรื่องการบริการรถโรงเรียนในหลายด้าน	18	15.65
จำนวนครูมีน้อยไป ทำให้ดูแลเด็กไม่ทั่วถึง	13	11.30
ควรปรับปรุงเรื่องอาหารให้มีปริมาณมากขึ้น	3	2.61
สถานที่ยังคับแคบไป เช่น สนามฟุตบอล ห้องน้ำ ควรจะมีการปรับปรุงให้ดี	3	2.61
รวม	115	100.0

จากตาราง 31 พบว่าผู้ปกครองจำนวน 115 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดบริการนักเรียน จำแนกเป็น 5 ข้อดังนี้ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่ดีเหมาะสมดีมากในทุกด้านจำนวน 78 คนคิดเป็นร้อยละ 67.83 รองลงมา ควรปรับปรุงเรื่องการบริการรถโรงเรียนในหลายด้านจำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 15.65 จำนวนครูมีน้อยไป ทำให้ดูแลเด็กไม่ทั่วถึงจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 11.30 ควรปรับปรุงเรื่องอาหารให้มีปริมาณมากขึ้นจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2.61 สถานที่ยังคับแคบไป เช่น สนามฟุตบอล ห้องน้ำ ควรจะมีการปรับปรุงให้ดีจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2.61

ตาราง 32 ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน		
ดีมาก ดีในทุกๆ ด้าน	88	80.73
ผู้ปกครองยังได้รับข่าวสารจากโรงเรียนน้อย	12	11.01
อยากให้โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ เช่น ทางสื่อ วิทยุ และเว็บไซต์ของโรงเรียน	9	8.26
รวม	109	100.0

จากตาราง 32 พบว่าผู้ปกครองจำนวน 109 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนจำแนกเป็น 3 ข้อดังนี้ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าดีมาก ดีในทุกๆ ด้านจำนวน 88 คนคิดเป็นร้อยละ 80.73 ผู้ปกครองยังได้รับข่าวสารจากโรงเรียนน้อยจำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 11.01 อยากให้โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ เช่น ทางสื่อ วิทยุ และเว็บไซต์ของโรงเรียนจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 8.26

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัยดังนี้

การวิจัยครั้งนี้มีการมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน
4. ผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 295 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับปฐมวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชั้นอนุบาล 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 235 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำนวน 52 ข้อ จำแนกออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทางชีวสังคมของผู้ปกครองของที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 48 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามปลายเปิด มีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 4 ข้อ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้นำเสนอที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาเพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 235 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 235 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ค่าสถิติ t-test และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé Method)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนทั้งสิ้น 235 คน เป็นผู้ปกครองที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไปมีมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ อาชีพทำธุรกิจส่วนตัว พนักงานธุรกิจเอกชน และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ มากกว่า 20,000 บาท และต่ำกว่า 10,000 บาท ตามลำดับ

2. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มี 3 ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ส่วนด้านค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

3.1 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่กำหนดว่าผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

3.2 ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่กำหนดว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

3.3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่กำหนดว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน เมื่อ

พิจารณารายด้านพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน

3.4 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4 ที่กำหนดว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

4. สรุปความคิดเห็นของผู้ปกครองเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้สรุปผลดังต่อไปนี้

4.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนมีความเหมาะสมดีทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 46.34 รองลงมา ต้องการให้เน้นวิชาการภาษาอังกฤษมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.52 ควรเน้นให้เด็กมีความสามารถพิเศษ กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ และมีมารยาทที่ดี คิดเป็นร้อยละ 11.38 ต้องการให้เน้นในด้านทักษะและประสบการณ์ให้มาก จะได้ทันสังคม คิดเป็นร้อยละ 6.50 ไม่เข้าใจรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 4.88 และไม่เห็นด้วยเรื่องกับช่วงเวลาการเรียนพิเศษในตอนเย็น และเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องของการทำธุรกิจโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.88

4.2 ด้านค่าใช้จ่าย พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมดีทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 44.71 รองลงมา มีความคิดเห็นที่โรงเรียนควรปรับลดราคาค่าเทอมลงคิดเป็นร้อยละ 32.52 ควรจะปรับลดค่าบริการ รถรับ – ส่งลง คิดเป็นร้อยละ 8.13 ควรจะมีการแจ้งค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 4.88 ควรจะปรับลดค่าอาหารลง คิดเป็นร้อยละ 4.06 ควรลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงบ้าง เช่น ค่ากิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 3.26 ควรจะมีการแบ่งจ่ายค่าเทอม หรือผ่อนคิดเป็นร้อยละ 2.44

4.3 ด้านการจัดบริการนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมดีมากในทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 67.83 รองลงมา มีความเห็นที่โรงเรียนควรปรับปรุงเรื่องการบริการรถโรงเรียนในหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 15.65 ควรเพิ่มจำนวนครูคอยดูแลบนรถโรงเรียนให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.30 ควรปรับปรุงเรื่องอาหารให้มีปริมาณมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2.61 ควรปรับปรุงสนามฟุตบอล ห้องน้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.61

4.4 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมดีมาก และดีในทุกๆ ด้าน คิดเป็นร้อยละ 80.73 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าได้รับข่าวสารจากโรงเรียนน้อยคิดเป็นร้อยละ 11.01 ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุ และเว็บไซต์ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.26

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นิภารัตน์ รื่นสุข (2546 : 68) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กวัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการจัดสวัสดิภาพของนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลประทีป พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน สื่ออุปกรณ์ และการจัดสวัสดิภาพอาคารและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การบริการรถรับส่งนักเรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับ วัชรภรณ์ พัทธเมธิ (2546 : 72) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าระดับความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยภาพรวม ผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากผลการวิจัยเป็นเช่น อาจเป็นเพราะว่าในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็ก ผู้ปกครองย่อมต้องการสิ่งที่ดีที่สุดให้กับบุตรหลานของตนเอง ซึ่งโรงเรียนเปรมฤทัยได้จัดการศึกษาปฐมวัยอย่างดีที่สุด เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่เริ่มดำเนินการจัดการศึกษาได้เพียง 4 ปี ผู้บริหารจึงมีความประสงค์ที่จะทำโรงเรียนนี้ให้ดีที่สุดกับชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ สมดังปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า คิดเป็น ทำเป็น เคนกึฬา พัฒนาสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่กำหนดว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีอายุน้อยมีเจตคติที่ดี ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สำหรับผู้ปกครองที่มีอายุมากขึ้น เป็นวัยที่มีประสบการณ์ชีวิตมาก มีความรับผิดชอบสูง จึงมีรายละเอียดมากต่อการจัดการศึกษา เมื่อศึกษางานวิจัยเปรียบเทียบกัน นิภารัตน์ รื่นสุข (2546 : 77) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการจัดสวัสดิภาพของนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลประทีป พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสวัสดิภาพของนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลประทีป ไม่แตกต่างกัน และ มามี โชติมา (2546 : 104) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการให้โรงเรียนอนุบาลโชติมาจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้ง 4 ด้าน คือด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดการบริการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าอายุของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน

2.2 จากผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่กำหนดว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นิภารัตน์ รื่นสุข (2546 : 77) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและ การจัดสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประทีป พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสวัสดิภาพของนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลไม่แตกต่างกันแต่ไม่สอดคล้องกับ มามี โชติมา (2546 : 104) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่พบว่าความต้องการในการจัดการศึกษา ของผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันในภาพรวม มีความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างประชากรของเขตท้องที่ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกลุ่มตัวอย่างประชากรของโรงเรียนอนุบาลประทีป อ. ลำลูกกา

จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะคล้ายกันในบริบทของ แนวคิดที่ไม่หลากหลายทางความคิด เนื่องจากวุฒิ การศึกษาของผู้ปกครองทั้ง 2 โรงเรียนมีจำนวนผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ ระดับปริญญาตรี ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน แต่สำหรับโรงเรียนโชติมา มีผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป สูงกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในจำนวนที่ต่างกันมาก

2.3 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการ การศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย แตกต่างกันสอดคล้องกับ นภาพรรณ อุณาภูล (2540 : 74) ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของ นักเรียนในโรงเรียนอนุบาล พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิภาพ ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลแตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มี อิทธิพลในการเสริมสร้างคุณภาพของเด็กให้มีลักษณะนิสัย บุคลิกภาพที่ต้องการ แต่ละครอบครัว ต่าง ก็มีวิธีการดำเนินชีวิตเป็นของตนเองโดยเฉพาะ อาชีพของบุคคลก็เป็นสิ่งหนึ่งที่กำหนด แนวความคิดเจตคติรวมทั้งการปฏิบัติของบุคคลการปฏิบัติของคนหาเข้ากันค่ากับคนที่มีอาชีพสูงๆ ที่สังคม ยกย่องจะแตกต่างกันพวกที่มีอาชีพสูงๆ นั้น มีแนวโน้มจะเป็นตัวบุคคลที่มี ความคิดผูกมัดกับประเพณีระเบียบแบบแผนต่างๆ ซึ่งจะทำให้ส่งผลไปถึงการปฏิบัติด้วย เช่นอาชีพ รับราชการ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความเป็นอยู่และสถานภาพทางสังคมโดยส่วนรวมดีกว่าคนที่ประกอบ อาชีพอื่นๆ โดยเฉพาะในชนบทคนที่ประกอบอาชีพรับราชการนั้นจะต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี แก่ประชาชน การประพฤติปฏิบัติจะต้องอยู่ในระเบียบแบบแผนและวินัย สิ่งเหล่านี้จะเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการปลูกฝังพฤติกรรมสวัสดิภาพทางด้านความปลอดภัยให้แก่ลูกๆ เท่าที่ควร สุภาพ กลีบบัว (2524 : 28) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาความรู้ด้านสวัสดิภาพและภาวะสุขภาพของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่านักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพต่างกัน มี ความรู้ทางด้านสวัสดิภาพไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพต่างกันมีความรู้ทางด้าน สวัสดิภาพแตกต่างกัน เช่น นักเรียนที่มารดา รับราชการมีความรู้ด้านสวัสดิภาพมากกว่านักเรียนที่ มารดาค้าขาย และรับจ้าง จากเอกสารและงานวิจัยกล่าวมาแล้ว อาจจะสรุปได้ว่าอาชีพของผู้ปกครอง มีผลทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

2.4 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัด การศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวม 4 ด้าน และรายด้านไม่ แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อ

การจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ด้านค่าใช้จ่ายน่าจะนำมาพิจารณามากที่สุด ใน 4 ด้าน เนื่องจาก ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยน่าจะมีผลกระทบต่อด้านค่าใช้จ่ายมาก แต่ผลการทดสอบทางสถิติแสดงออกมาว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้มากหรือน้อย มีความพึงพอใจในการจัดการด้านค่าใช้จ่ายของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน แสดงว่า โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีการจัดระบบการเก็บค่าใช้จ่ายการเรียนอย่างสมเหตุสมผล เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยหรือรายได้มากก็ตาม แม้จะเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านค่าใช้จ่าย มีคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจของผู้ปกครองต่ำที่สุด อาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องจ่ายเงินในส่วนต่างๆ ให้กับโรงเรียนหลายเรื่อง แต่ผู้ปกครองที่มีรายได้ทุกระดับ ก็มีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกันในด้านค่าใช้จ่ายที่มอบให้กับโรงเรียนในแต่ละภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ มามี โชติมา (2546 : 105) พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โชติมารวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ วัชรภรณ์ พัทธเมธี (2546 : 73) พบว่า รายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีความต้องการด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยเรื่องอาหาร และสุขภาพของเด็กนักเรียนไม่แตกต่างกัน

3. จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถแยกอภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองได้มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดการเรียนการสอนเป็นที่น่าพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 46.34 สูงที่สุดในความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ นอกนั้นผู้ปกครองได้เสนอแนะให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.52 นอกจากนี้ให้เน้นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ กล่าวแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ มีมารยาทที่ดีโดยให้เสริมด้านทักษะและประสบการณ์ให้มาก สำหรับในด้านลบที่ผู้ปกครองเสนอแนะมา คือ ควรลดค่าเทอม ค่ากิจกรรมลงบ้าง ยังไม่เข้าใจรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอน และไม่เห็นด้วยกับการเรียนพิเศษ ด้านเวลาในการเรียน ซึ่งข้อเสนอแนะที่จัดนำเสนอมานี้ มีความถี่ลดลงตามลำดับ ดังที่แสดงในตาราง 28 จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งหมดในด้านการจัดการเรียนการสอน มองในภาพรวม แสดงว่า โรงเรียนเปรมฤทัย ได้จัดการเรียนการสอนจนเป็นที่น่าพอใจสำหรับผู้ปกครอง และผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในระดับดีมาก

3.2 ด้านค่าใช้จ่าย ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดระบบการเก็บค่าเทอม ค่ากิจกรรม ฯลฯ ได้อย่างเหมาะสมดีทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 44.7 แต่ผู้ปกครองอีกส่วนหนึ่งเสนอแนะให้ปรับลดค่าเทอมลง คิดเป็นร้อยละ 32.52 พร้อมกับเสนอให้ลดค่าบริการรถรับ-ส่ง ค่าอาหาร ด้วยความถี่/ร้อยละ น้อยลงตามลำดับแสดงให้เห็นว่า

ผู้ปกครองมีความเข้าใจในการเก็บค่าใช้จ่ายของโรงเรียนที่จำเป็นต้องมีเงินในการจัดการศึกษา แต่ภาระของครอบครัวที่ต้องการหาเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการเรียนของบุตรหลานก็มีมากด้วย จากข้อเสนอแนะต่อมา ที่ผู้ปกครองเสนอให้มีการแจ้งค่าใช้จ่ายให้ชัดเจน และเสนอให้มีการแบ่งจ่ายค่าเทอมหรือผ่อนชำระเป็นงวดๆ

3.3 ด้านการจัดบริการนักเรียน ผู้ปกครองมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดบริการนักเรียนอย่างเหมาะสมดีมากในทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 67.83 ผู้ปกครองเสนอแนะให้ปรับปรุงเรื่องการบริการรถโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 15.65 นอกนั้นมีความถี่้น้อยลงมาก เช่น จำนวนครูน้อยไป ควรปรับปรุงเรื่องอาหารด้านปริมาณ และสถานที่คับแคบ เช่น สนามฟุตบอล ห้องน้ำ สรุปในด้านการจัดการบริการนักเรียน ทางโรงเรียนได้ดำเนินการจนเป็นที่น่าพึงพอใจกับผู้ปกครองดีมาก

3.4 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 80.73 คิดเป็นความถี่ที่สูงที่สุดใน 4 ด้าน ที่กล่าวมาแล้ว แต่ผู้ปกครองบางส่วนยังได้รับข่าวสารจากโรงเรียนน้อย คิดเป็นร้อยละ 11.01

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ แสดงว่าผู้ปกครองยังไม่พึงพอใจต่อการจัดระบบด้านค่าใช้จ่ายของการจัดการศึกษามากเท่าที่ควร จึงเสนอแนะให้โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิจารณาด้านค่าเทอมให้เหมาะสม และเท่าที่ผ่านมาโรงเรียนไม่สามารถลดค่าธรรมเนียมลงได้ โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายทางการศึกษา โดยนำสถานประกอบการผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีพระคุณ และคนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วม ระดมทุนทรัพย์ ระดมกำลังใจ กำลังสมอง ช่วยการจัดกิจกรรม โครงการต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งสามารถใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ได้ และเมื่อพิจารณาในส่วน of ข้อเสนอแนะ พบว่าผู้ปกครองส่วนหนึ่งยังไม่เข้าใจค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้งที่ต้องจ่าย โรงเรียนควรใช้หลักการบริหารแบบบรรยากาศในด้านโปร่งใส ยุติธรรม ควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างละเอียด ถึงค่าใช้จ่ายของบุตรหลานที่จำเป็นต้องใช้จ่าย เชื่อว่าผู้ปกครองที่เข้าใจรายจ่ายทั้งหมด จะยินดีให้ค่าใช้จ่ายด้วยความเต็มใจ

1.2 จากข้อเสนอแนะในด้านการบริการนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองได้เสนอแนะให้โรงเรียนจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น โรงเรียนควรมีการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามปรัชญาของโรงเรียนเน้นด้านกีฬา โรงเรียนควรจัดสนามกีฬาให้มีที่เล่น ออกกำลังกายและซ้อมการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสรรหาผู้ฝึกสอนที่เก่งและมีประสบการณ์มาสร้างชื่อเสียงด้านกีฬา บางประเภทให้ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครองและสังคมชุมชนรอบข้าง

1.3 จากวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แต่มีข้อเสนอแนะของผู้ปกครองส่วนหนึ่งที่ออกความคิดเห็นว่ามีจำนวนครูน้อย อาจจะดูแลเด็กไม่ทั่วถึง ผู้ปกครองที่มีบุตรหลาน อายุปฐมวัยมักจะห่วงใยความปลอดภัยมากที่สุด โรงเรียนจึงควรวางแผนกำลังคนให้เหมาะสมกับองค์การที่ซับซ้อนขยายเติบโตขึ้น โดยใช้หลักการ ใส่คนที่เหมาะสมกับงานที่เขาทำ (Put The Right Man on The Right Job) และมีการเพิ่มศักยภาพของฝ่ายบุคลากร โดยจัดหาครูที่เป็นมืออาชีพมาเป็นที่ปรึกษา พร้อมกับมีการคัดสรรผู้สมัครใหม่ที่มีบุคลิกภาพสอดคล้องกับครูที่เป็นแม่ของเด็กด้วย ในเวลาเดียวกันเพื่อให้เด็กรู้สึกเหมือนว่าโรงเรียนคือบ้านหลังที่ 2 ที่น่าอยู่สำหรับพวกเขา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในระดับเขตการศึกษา
2. ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานธุรกิจเอกชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2540). หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพฯ : <http://meo.go.th>.
- _____. (2546). หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการศึกษา. (2539). แผนงานการศึกษาและแผนงานวัฒนธรรมในแผนสาขา
ทรัพยากรมนุษย์และสังคมของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) และ
แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานการศึกษาในระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5
(พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษร
บัณฑิต.
- เชาวรัตน์ โทณผลิน. (2539). ปัจจัยที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนา แสงศักดิ์. (2539). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพระยะสั้น ช่างอุตสาหกรรม
กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544). ความเป็นครูไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ก. พลพิมพ์ (1996) จำกัด.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2530). การประชาสัมพันธ์โรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พี เค พรินต์ติ้งเฮาส์.
- นภาพรณ อุณากร. (2540). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนใน
โรงเรียนอนุบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลอนงค์ นวลเขียว. (2537). การศึกษาเหตุการณ์ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสายสามัญ
ในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงใจ ตระกูลช่าง. (2538). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดบริการนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลแย้ม
สะอาด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเรือน หมั่นทรัพย์. (2538). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนเอกชนคาทอลิก. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประมะ สตะเวทิน. (2533). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ประคอง กรรณสูต. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปัญญา ศรีธรรมโรจน์. (2541). *สภาพและปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร. (2545). *สภาพการจัดการศึกษาและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- พรรณี ช.เจนจิต. (2528). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- พรรษา หงษ์ภักดี. (2544). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลนครพนม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พรหมมา ภางาม. (2523). *ปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พลอนันต์ สุพรรณเกษย์. (2543). *การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรา พจน์ธนาศ. (2541). *สภาพและปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พิษณุ จงสถิตย์วัฒนา. (2539). *การบริหารการตลาด*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พูนสุข บุญยสวัสดิ์. (2537). *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 9-12*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มนต์ชิตา บุญผาคำ. (2544). *กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- มามี โชติมา. (2546). *ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มันทนา รุสิตานนท์. (2544). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ของโรงเรียนชุมชนวัดพิชิตปิตยาราม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพดี กาญจนชัยจิตติ. (2529). *การจัดศูนย์และโรงเรียนปทุมวิทยศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เขาวพา เฉชะคุปต์. (2525). *ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนกับชุมชน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เขาวพา เฉชะคุปต์. (2542 ก). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2542 ข). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.
- ราศรี ทองสวัสดิ์. (2537). “ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ,” เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 12-15. หน้า 6-12. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราศรี ธรรมนิยม. (2539). *รายงานการวิจัยในชั้นเรียน ความต้องการของเด็กวัยรุ่นตอนต้น*. พระนครศรีอยุธยา : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2531,กรกฎาคม). “แนวคิดในการบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพ,” *วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน*. 4(13) : 3-4.
- รุ่งรวี อภิบาลญาติ. (2542). *การศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน กรณีศึกษาโรงเรียนประดิษฐ์ศึกษา อำเภอบางใหม่ จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- รังสิมา ทวีศรี. (2545). *การบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รัชดาภรณ์ ชาญชาคริตพงศ์. (2543). *การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา จีวแหลม. (2546). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยตามแนวทางการปฏิรูปครูในทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต สังกัดสถาบันราชภัฏ สังกัดสถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตน์สถา ดันตาปกุล. (2541). *ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- โรงเรียนเปรมฤทัย. (2546). โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา : ฝ่ายวิชาการ.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2537). “การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน,” เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 13. หน้า 172-199. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วราภรณ์ รักวิจัย. (2535). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2540). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ดันฮั้ว แกรมมี่ จำกัด.
- วราภรณ์ วรานธรรม. (2533). ความคาดหวังต่อหลักสูตรอนุบาลศึกษาของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนอนุบาลรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี. (2546). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาลี ประสงค์. (2524). การศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร อาวะกุล. (2534). การประชาสัมพันธ์ : หลักและวิธีปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วิดา เกียวกุล. (2538). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับรายการข่าวทางโทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิไลวรรณ วิทยาธรรมรัช. (2543). การศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริณู ลักขิตานนท์, สุกร เสรีรัตน์, งามอาจ ปะทะวานิช. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.
- สมชาย ภู่อุโ. (2542). การบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย ภู่อุโ. (2542). การบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- สมร ทองดี และ สุกัญญา กาญจนกิจ. (2537). "วิวัฒนาการทางการปฐมวัยศึกษา," เอกสารการสอนชุดวิชา
หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-4. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- สมใจ ทิพย์ชัยเมธา. (2528). "สวัสดิศึกษาและสวัสดิศึกษาปฐมวัย," เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการศูนย์และ
โรงเรียนปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 2 หน่วยที่ 12. หน้า 551-683. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- _____. (2529). เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการศูนย์ และ โรงเรียนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการ
พิมพ์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- สายชน หมวกเหล็ก. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน
โรงเรียนเอกชน จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สายสวรรค์ วัฒนพานิช และ อัจจิมา เศรษฐบุตร. (2539). การบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาวิตรี พังงา. (2545). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลปราโมชพัฒนา.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : บริษัท ธารฟิล์ม และ ไชเท็ก จำกัด.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2545). "หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย," ใน เอกสารคำสอนวิชา ปว 692 การวัดและ
การประเมินเด็กปฐมวัย. หน้า 65-90. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจิตรา สุกนธทรัพย์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชาโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดารัตน์ แซ่ซี้. (2542). ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนใน
เขตลาดพร้าว-กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ ปรีชเอกสุด. (2544). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อโรงเรียนกึ่งทพบกอุปถัมภ์บูรณวิทยา.
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุปราณี รุ่งพิทักษ์. (2545). การศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมณทา จุลชาติ. (2546). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ พงษ์วัฒนธรรม. (2538). รายงานการวิจัยความพึงพอใจของผู้บริหาร วิทยากร และนักศึกษา ต่อหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิชาช่างตัดเสื้อสตรีในชนบทในเขตการศึกษา 6. รายงานการค้นคว้าอิสระ. ภูเก็ต : สถาบันราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.
- สุณี นัฏราคม และเสาวณี เกรียร์. (2537). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล เพ็ชรสุข. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน สำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2531). การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2533). หลักการจัดอนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.
- _____. (2536). แบบประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนชั้นอนุบาล เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2537). การจัดสรรงบประมาณและวิเคราะห์ต้นทุน สำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- สำราญ ปิ่นทอง. (2536). เหตุผลของผู้ปกครองที่ใช้ในการเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตในสังกัดวิทยาลัยครูและสังกัดมหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิชัย กุลชา. (2536). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อริญชัย เปียทอง. (2542). ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดอนเมือง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณี หรดาล. (2536). “ผู้ปกครองกับการจัดการปฐมวัยศึกษา,” ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 13. หน้า 36-46. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.
- อัปสรศรี ปลอดเปลี่ยว. (2533). การประชาสัมพันธ์โรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อารมณ สุวรรณपाल. (2537). "การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัย," เอกสารการสอนชุด
วิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 13. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

_____. (2537ก). "หลักการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นอาคารสถานที่," เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและ
แนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 10. หน้า 70-118. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.

อาภรณ์ เลิศสุโกวณิชย์. (2542). การจัดการศึกษาระดับบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต.

อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. (2532, เมษายน). "พรรณนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย," รัศถูก 6.
3(32) : 179-180.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.

เอ็มอัชฌา วัฒนบุรานนท์. (2539). สวัสดิศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

อเนก นามวงษ์. (2546). การตัดสินใจของผู้ปกครองและนักเรียนในการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนวัฒนาอนุศาสน์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

✓ Cronbach, Lee J. (1974). *Essential of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.

✓ Garcia, C.R. (1986,June). "Theoretical Background to a Curriculum Design for Parto Richn Kindergarten
Students," *Dissertation Abstracts International*. 45: 3593-A.

Gorton, R.A.. (1983). *School Administrator and Supervisor : Leadership Challenges and Opportunities*.
Boston : Wm. C Brown Company Publisher.

Hessong, Robert F. and Weeks, Thomsa H.. (1987). *Introduction to Education*. New York: Macmillan.

Kotler, Philip. (1997). *Marketing Essential*. New Jersey : Prentice-Hall.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970,Autumn). "Determining Sample Size for Research Activities,"
Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 608-610.

Liang, P.M.. (2001). *Parents' perceived quality and satisfaction with early childhood programs: A study of
Taiwanese Parents who have a child enrolled in kindergarten*.
<http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3020489>, March 26, 2002.

Quandahl, J.E.. (2001). *The Instructional Practices of Kindergarten Teachers: Effects on Student
Achievement*: <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3003159>, March 30, 2002.

Hartley, Robert F. *Marketing Fundamentals*. New York : Harper&Row Publishers.

Seefeldt, C. and Barbour, N.. (1994). *Early Childhood Education : An Introduction*. Netherland: Swets and
Zeitlinger B.V.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีความประสงค์ที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน และวางแผนการรับนักเรียนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป ข้อมูลของท่านผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การตอบแบบสอบถามจะไม่เกิดผลกระทบต่อสถานภาพของท่านแต่อย่างใด

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการจัดบริการนักเรียน และด้านประชาสัมพันธ์นักเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง

นางสุวรรณา วลัยอักษรลิขิต

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 13

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. อายุ

- ☐ น้อยกว่า 30 ปี
☐ ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป

2. วุฒิการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3. อาชีพ

- ☐ รับจ้าง
☐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานธุรกิจเอกชน
☐ ทำธุรกิจส่วนตัว
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

4. รายได้ต่อเดือน

- ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท
☐ 10,000 – 20,000 บาท
☐ มากกว่า 20,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนเปรมฤทัยเพียงหนึ่งช่อง

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาปฐมวัย	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1.	การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนที่จะเรียนต่อในระดับประถมศึกษา					
2.	การจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน					
3.	การจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนกล้าแสดงออก					
4.	ครูเอาใจใส่ต่อเด็กนักเรียน					
5.	ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง					
6.	ครูมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี					
7.	การจัดสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย					
8.	ครูใช้สื่อที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน					
9.	การใช้สื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน					
10.	ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นที่น่าพึงพอใจ					
11.	การแสดงออกของนักเรียนด้านวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้					
12.	การพูดจาไพเราะ และมีสัมมาคารวะของนักเรียน					

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาปฐมวัย	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านค่าใช้จ่าย					
1.	การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมีความเหมาะสม					
2.	การเก็บค่าเรียนพิเศษด้านวิชาการเช่น วายน้ำ เทควัน โค เป็นต้น มีความเหมาะสม					
3.	การเก็บค่าเรียนพิเศษด้านวิชาการ เช่น การเรียนภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติ มีความเหมาะสม					
4.	อัตราการเก็บค่าอาหารกลางวัน นม และอาหารว่าง มีความเหมาะสม					
5.	การเก็บค่าหนังสือและอุปกรณ์ มีความเหมาะสม					
6.	การเก็บค่าประกันอุบัติเหตุ ตลอด 24 ชั่วโมง มีความเหมาะสม					
7.	ค่าเครื่องแบบนักเรียน มีราคาเหมาะสม					
8.	การชำระค่าชุดการแสดงของนักเรียนในแต่ละครั้ง มีความเหมาะสม					
9.	อัตราการเก็บค่าบริการรถโรงเรียน มีความเหมาะสม					
10.	การชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ผู้ปกครองได้รับความสะดวกรวดเร็ว					
11.	การจำหน่ายบัตรราคาค่าบัตรงานเลี้ยงสังสรรค์ประจำปี มีความเหมาะสม					
12.	ระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ โรงเรียน กำหนดเวลาไว้ มีความเหมาะสม					

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาปฐมวัยในด้านต่างๆ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการจัดบริการนักเรียน					
1.	การบริการอาหารกลางวันและอาหารเสริม เช่น นมผลไม้ ในช่วงพักเช้าและพักบ่าย					
2.	การบริการตรวจสอบสุขภาพร่างกายโดยกุมารแพทย์ปีละ 2 ครั้ง					
3.	การจัดให้มีการประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียนตลอด 24 ชั่วโมง					
4.	การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีความปลอดภัยทั้งในและนอกอาคาร					
5.	การจัดครูเวรหน้าประตูคอยรับ-ส่งนักเรียนทุกวัน					
6.	การจัดให้มีระบบตรวจเช็ครายชื่อ/จำนวนเด็กที่มาถึงโรงเรียน และกลับบ้าน อย่างรัดกุม ละเอียดถี่ถ้วน และเข้มงวด					
7.	การจัดบริการรถรับ-ส่ง ให้ความสะดวกปลอดภัย					
8.	พนักงานขับรถ ให้บริการอย่างสุภาพเรียบร้อย					
9.	พนักงานประจำรถให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด					
10.	การส่งเสริมให้นักเรียนรับประทานผักและผลไม้					
11.	การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียน					
12.	โรงเรียนมีบริการข้อมูลที่เพียงพอในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง					

ข้อที่	ความพึงพอใจที่มีต่อการศึกษาปฐมวัย	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียน					
1.	การจัดการประชุมผู้ปกครอง เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน					
2.	การแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองรับทราบสม่ำเสมอ					
3.	การจัดแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ					
4.	การจัดให้นักเรียนได้แสดงความสามารถบนเวที					
5.	การจัดประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รับข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ					
6.	การจัดส่งสมุดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นประจำทุกวัน					
7.	การจัดทำวารสารการเรียนการสอนทุกสัปดาห์					
8.	การจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน					
9.	ครูสามารถแจ้งข่าวสารกับผู้ปกครองได้อย่างชัดเจน					
10.	การติดป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนตามจุดต่างๆ					
11.	การให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่ วันกักตัก เป็นต้น					
12.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ในฐานะท่านเป็นผู้ปกครองนักเรียน ท่านมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย เพื่อประโยชน์ต่อบุตรหลานของ
ท่านโดยตรงในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน

- 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน.....
.....
.....
.....
- 2. ด้านค่าใช้จ่าย.....
.....
.....
.....
- 3. ด้านการจัดบริการนักเรียน.....
.....
.....
.....
- 4. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ กชสิทธิ์ ประธานสาขาวิจัยการศึกษาและ การศึกษา
สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเรือง ศรีเหรียญ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยสถาบันราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรทิพย์ วินโกมินทร์ อดีตผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการศึกษาและ
วัดผลการศึกษา สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิภาพร พรหมเสน หัวหน้าโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก ค
หนังสือราชการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มทว โทร 5731, 5618

ที่ ศธ 0519 125.13.27

วันที่ ๑ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอลงนามเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายสุวรรณา วลัยอักษรลิขิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี อาจารย์สุทิพรรณ ทัศนเทพาณิชย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความพึงพอใจ นายสุวรรณา วลัยอักษรลิขิต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519-12.1277

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 21 กรุงเทพฯ 10110

๑ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรณมา วลัยอักษรลิขิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" โดยมี อาจารย์สุทิพรรณ ทัศนพาณิชย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ กชสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ วินโกมินทร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง ศรีเหรียญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวรณมา วลัยอักษรลิขิต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักวางแผนกมลบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อมิส โทรทัศน์ 035-219270-1 มีดัด 01-8428221

ที่ ศธ 0519 12.2/1 16

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

, มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรณมา วลัยอักษรลิขิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" โดยมี อาจารย์สุพิศพรรณ พัฒนพานิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิภาพร พรหมแสน เจ้าของและผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลวังจันทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวรณมา วลัยอักษรลิขิต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 035-219270-1 มือถือ 01-8428221

ที่ ศบ 0519.12.12.1/4

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเปรมฤทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรณมา วลัยอักษรลิขิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี อาจารย์สุพิศพรรณ พัฒนาพาณิชย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับอนุบาล ชั้นปีที่ 1 – 3 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรณมา วลัยอักษรลิขิต ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 035-219270-1 มือถือ 01-8428221

ที่ ศธ 0519.12/๗๖/๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเปรมฤทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวรณมา วัลย์อักษรลิขิต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปกครองนักเรียนระดับอนุบาล ชั้นปีที่ 1 - 3 จำนวน 235 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรณมา วัลย์อักษรลิขิต ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 035-219270-1 มือถือ 01-8428221

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสุวรรณา วลัยอักษรลิขิต
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 18 มกราคม 2508
สถานที่เกิด	อำเภอ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	199 ม.4 ตำบลพยอม อำเภอรังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ โรงเรียนเปรมฤทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ.3) โรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม วิทยาคม
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แผนกการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย
พ.ศ. 2531	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการบริหารการตลาด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ